

Marioara Ardelean

UNIVERSUL
COPILĂRIEI

editura
EMMA

MARIOARA ARDELEAN

UNIVERSUL
COPILĂRIEI

Dedicație:
Iubitei mele fiice

MARIOARA ARDELEAN

UNIVERSUL
COPILĂRIEI

editura
EMMA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ARDELEAN, MARIOARA

Universul copilăriei / Marioara Ardelean. - Orăștie :
Editura Emma, 2015

ISBN 978-606-777-006-3

821.135.1-1

Copyright © Marioara Ardelean

Toate drepturile sunt rezervate autoarei.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără
permisiunea scrisă a autoarei sau menționarea sursei.

Tehnoredactare: Camelia Ardelean

Coperta: Tiberiu Fischer

editura
EMMA

MEMBRĂ A UNIUNII EDITORILOR DIN ROMÂNIA

e-mail: office@florema.ro;

Fax: 0354 814 387

<http://www.edituraemma.ro>

PREFAȚĂ

Literatura pentru copii, parte integrantă a literaturii unui popor, cuprinde creații scrise anume sau nu pentru copii, care le sunt accesibile acestora prin simplitatea, claritatea tematicii, a structurii compoziționale, a mijloacelor de expresie.

Tematica literaturii pentru copii este vastă și include, pe lângă *basme* (populare sau culte), *povestiri* despre animale, *fabule*, *pasteluri* etc.

Copilul contemporan, copleșit de mijloacele moderne – televizor, calculator, internet – este mult mai informat și mai emancipat decât cel de altădată. De aceea, pentru a-l atrage spre lectură (astăzi, când se comite un adevărat „atentat la lectură”), se impune să-i oferim texte agreabile (în versuri sau în proză), atractive.

Un loc important în viața copiilor (încă din perioada preșcolară) îl ocupă poezia, această modalitate a literaturii de a exprima un mesaj artistic cu ajutorul imaginilor, al unui limbaj concentrat, traducând afectivitatea, limbajul rimei și al ritmului (copiii nu agreează versul alb).

Pentru a cultiva dispoziția poetică a copiilor, poezia trebuie să răspundă unor *cerințe*: o tematică variată, circumscrisă universului lor familiar, adaptată, pe de o parte, particularităților de vârstă, pe de alta, obiectivelor procesului instructiv-educativ, prin împletirea elementului epic cu liricul, în vederea facilitării procesului de receptare conștientă și sensibilă a acestui dificil gen literar.

Impresionați de culorile vii, de muzică și joc, copiii trebuie să găsească în poezie elemente asemănătoare: imagini vizuale și auditive simple, dar pline de dinamism și forță de sugestie, efecte muzicale realizate prin procedee variate (măiestria și originalitatea combinațiilor de cuvinte, cuvinte și expresii onomatopice, repetiții, armonii imitative). Un element indispensabil este și umorul, factor-cheie în înlesnirea înțelegerii unor poezii cu caracter etico-satiric și, mai apoi, a fabulei.

Asemenea „calități” ale poeziei se întâlnesc în volumul *Universul copilăriei*, de Marioara Ardelean, apărut la Editura Emma, din Orăștie, în 2015.

Poeta își structurează volumul în șase capitole cu titluri incitante: *Peripeții ale necuvântătoarelor*, *Întâmplări cu învățăminte* (fabule inspirate din povestirile lui Alexandru Mitru), *Natura umană*, *Anotimpuri*, *Popas printre petale*, *Din viață*, fiind bine gândite și evolutiv prezentate, din perspectiva accesibilității, împletind fabula cu întâmplări umane, cu natura...

Primele două capitole cultivă *fabula*, o scurtă narațiune alegorică, având ca personaje animale, plante (puse în situații omenești), din care – obligatoriu – se desprinde o învățătură (morală), pe care autoarea o enunță după ce o numește, pentru a nu lăsa dubii. Aceasta și pentru că școlarii nu sesizează – fără insistențe – tâlcul fabulei, lăsându-se furați de anecdotic, de hazul și verva scenetei jucate de personajele alegorice.

Fabulele primului capitol pornesc de la un univers cunoscut copiilor (*Pisica noastră*, *Pisoii*

meu, Șoricelul și pisica), pentru a trece la alte animale cunoscute – preponderent – din basme și povestiri (*Lupul neajutorat, Vulpea pedepsită, Povestea cerbului, Iepurașul lăudăros*), revenind la mediul din gospodărie (*Cocoșelul fudul, Melcul singuratic, Căinii rivali, Cățelușul meu, Greierele, Fluturașul, Furnicuța, Albinuța* etc.).

Se face necesara „demarcație” între povestioara alegorică și morală, pentru ca micul cititor să înțeleagă mai ușor mesajul etic. Nu vom insista asupra alegoriei, notând câteva mesaje: „Fiți atenți și cercetați/ Cu cine vă încurcați”, „Nu te da cine nu ești!/ Ca și lupul, o pățești”, „De ești plin de răutate,/ Nu visa la bunătate!”, „Nu umbla cu viclenie,/ Pân` la urmă, tot se știe”, „Prietenii dacă vrei să ai,/ Exemplu trebuie să dai”, „Calități, de veți avea,/ Alții le vor remarca”, „Păstrează-ți avutul tău,/ Să nu ai păreri de rău”, „Voi, copii, să vă jucați/ Numai după ce-nvățați”, „Nu-ncercați să înșelați,/ Corecți fiind, doar câștigați!”

Capitolul al doilea, inspirat din povestirile lui Alexandru Mitru, cultivă tot fabula (*Visul vulpii, Rivalii din ogradă, Taifasul spicelor, Dovleacul arogant*), dar și poezia despre copilărie (*Răsplata feciorilor, Băiatul mincinos*) sau cea cu caracter etic (*Cinstește munca*). Caracterul epic al poeziilor rezidă în atmosfera de basm, în abundența întâmplărilor, personajele numeroase, ineditul intervențiilor, elementele caracterizante, preponderența narațiunii.

Din capitolul *Natura umană* se detașează câteva personaje tipice, reprezentative pentru categorii umane ușor de intuit și de către copii:

Gospodina Iacomă, Avarul, Vecinul cârcotaș, Norocul supărat, Păcală. Din cele mai multe poezii se degajă un umor sănătos: „Am adunat comoara mea,/ Să aibă hoții ce fura”, „Fiind tu lăudăros,/ Totul ți-a ieșit pe dos“, „Minte dacă am avea,/ Amândoi ne-am împăca”, „Comoară-n ea nu au găsit...// Abia apoi s-au deșteptat,/ Ce lecție tatăl le-a dat“, „Păcală...// Cu-ale lui glume deocheate/ Descrețea frunți aplecate.”

Anotimpuri și Popas printre petale conțin poezii dedicate naturii. Lumea viețuitoarelor nu se poate disocia de peisaj, de cadrul natural în care se mișcă. Acestui cadru i se dezvăluie multe și neașteptate frumuseți. *Pastelurile*, avându-l ca părinte pe Vasile Alecsandri, care a immortalizat natura în versuri predominant picturale, pline de seninătate și optimism, închinând naturii adevărate ode, au fost continuate de G. Coșbuc, Mihai Eminescu, Otilia Cazimir, Nicolae Labiș.

Fiecare anotimp este impresionant pentru micul cititor, prin ce are mai caracteristic. *Primăvara*, prin renașterea naturii, care “a înverzit”, “pomii toți au înflorit”, dă viață naturii, “fluturii dansează lin”, iar copiii sunt chemați “să ne-nveselim”.

Vara „cea cu raze multe“ a “gonit-o” pe “zâna primăverii”, dar în schimb, „aduce multă căldură”, bună dispoziție (“Ziua toată alergăm...”), “bucurii nemăsurate”, “Ne-ntărește trupul care/ Nu se satură de soare”.

Toamna este prezentată prin „bogățiile“ ei: „bune roade ne aduce“/ vinete, conopidă, ardei, gogoșari, gulii, morcovi, sfeclă roșie, dovleci, ceapă,

usturoi, cartofi, varză, struguri și tot felul de fructe, iar copiii îi mulțumesc „pentru-acest dar”.

Iarna „cea mult așteptată” îl aduce pe „omul de zăpadă”, pe „Moș Crăciun” și multă nea pentru „săniuș”. Poeziile dedicate iernii abundă în elemente dinamice, care îi binedispun pe copii, dominând personificarea peisajului hibernal.

Capitolul *Popas printre petale* continuă cu pasteluri dedicate florilor: *Ghiocelul* – personificat – își poartă „cu sfială...// Floarea albă, delicată”, iar „Pe tulpina-i mititică //... zâmbeste/ Clopoțelul...”. *Liliacul* impresionează prin culoarea „Albă, mov, mirositoare”, “formată din mărgele” cu “mireasma tare”. *Vioreaua* are „petale rotunjoare”,/ În culori strălucitoare, „plăpânde și discrete/ Frumușele și cochete,/ Zâmbitoare...”. Nufărul „... în apa stătătoare/ Este floarea plutitoare” care, deși „pare-a fi de gheață”, “Se îndreaptă către soare...”. *Lăcrămioara* are „perle albe și curate”, “luptă pentru viața-i mică” și “cu drag soarelui zâmbeste”, uitând “lacrima amară/ Ce-i rămase de cu seară”. *Trandafirul* „prințul florilor se cheamă”, “stă semeț, parcă vorbește” și are un “parfum de nedescris”. *lasomia* are „flori multe, grațioase”.

Un loc aparte ocupă *Floarea de colț*, “Floare albă, prețioasă”, care “dragoste în jur transmite”, fiind “puritatea-ntruchipată”, deși „Izolată viețuiește,/ Stânca-nalt-o găzduiește”, „În lumina ce o scaldă/ O numim *regina albă*”. *Macul* se constituie din “cupole de lumină/ Purpurie, cristalină”, alintându-se pe “pajiștea-nverzită” ca o „comoară”, care “Cu fructul// Somnu-adezea ni-l reface”.

Floarea-soarelui „Se înalță luminoasă,/ Cu tulpina-i arătoasă/ Astrul zilei urmărește“, oferindu-ne „Semintele minunate/ În uleiuri transformate“. *Orhideea* „Este un lujer delicat“, cu flori ce „împrăștie în jur mister” și „veselie”, cu „aspect de nestemate”. „*Gladiola* cea măreață// Are multe flori crescute”, „ca pâlnia țesute” și „cu mândrie se arată”. *Hortensia* „Se recomandă zâmbitoare“: „*Hortensia* sunt, mândră floare!”, în timp ce *Crizantema* „Are mândră diademă”, fiind „cu volane îmbrăcată”, dintre care „cea albă e regina/ E semeață ca lumina“. Este capitolul cel mai reușit al volumului, dovedind sensibilitatea poetei, capacitatea de analiză și sinteză, dar și prea-plinul sufletesc, convertit în artă literară pură.

Din viață încheie în mod fericit volumul, autoarea „poposind” pe coordonatele multiple ale existenței. Prima „piesă” a capitolului, *Călătorie*, exprimă aspirațiile justificate ale copilului de a merge „prin lume”, nu înainte, însă, de a se instrui, fiindcă acum este „boboc”.

Vacanța oferă copilului prilejul de a vedea „marea,/ Briza ei cea rece”, munții și pe bunici, care îl „așteaptă”, fiindcă îl „iubesc”. *Taifas cu luna* conturează disponibilitățile sufletești ale copilului pentru acest „sfeșnic bun al nopții”, care îi dăruiește liniște și îi veghează somnul.

Băiatul mamei este sursa de mândrie a acesteia, pentru că îi place să învețe, citește, este bucuros. Cam pe aceeași temă pedalează și *Eu și mama*, fetița fiind „scumpa mamei floritică”, iar mama insuflându-i optimism. *Exemplu de urmat* are caracter etic: „Ești exemplu de urmat,/ Copil bun și

educat”. *Fetița mea* exprimă dragostea mamei pentru fiică: „iubit odor”, care „întrece florile”, este „comoara minunată”, comparată cu nufărul, „e ceva sfânt”, „un dar” dat de „Tatăl Ceresc...”.

Timpul este invocat de către băiețel: „Repede să mai cresc”, apoi, devenit adult, îi cere să-l ajute cu „problemele nerezolvate”, pe urmă îl critică pentru graba cu care trece „orologiul tău mișel”. Nu lipsește nici morala: „Când suntem mici și inocenți,/ La cei mai mari privim atenți,/ Apoi, prin ani când am trecut,/ Vrem s-o luăm de la-nceput”. *Cartea* este considerată „un lucru sfânt”, „... comoara care/ Te ajută când ești mare”, „lumină” ce îi așteaptă pe toți „cu răbdare,/ Pentru orice informare”, iar *Limba noastră*, „Graiul pe care-l vorbim/ Gingaș este și sublim.”

Poveștile bunicului, lubește-ți țara, Istoria, Globul, au un pronunțat caracter instructiv-educativ, pentru învățăturile pe care le încorporează, dar, mai cu seamă, pentru lărgirea orizontului cognitiv.

Dragostea părintească se vrea o poveste versificată „despre-o familie oarecare”, unde copiii sunt pe primul loc, asigurându-li-se un mediu propice dezvoltării armonioase din toate punctele de vedere. În același registru se încadrează *Iubire pentru mama și Curtea bunicii*.

S-avem pace pledează pentru înțelegere între oameni: „Când pacea o avem în țară/ Viața este-o primăvară”. Siguranța existenței generează optimism: „Ne ducem fără griji pe stradă,/ Nu ne e frică de-o grenadă”, iar finalul cheamă la siguranță: „Tu, pace, stai și ne păzește!”

Capitolul se încheie cu portretul *Învățătoarei*, care, pentru fetiță, este „ca un soare”, „cea de-a doua mamă”, „blândă și-nțeleaptă”, fapt ce reclamă din partea elevilor „respect și stimă”, „oriunde-n lume” s-ar „afla”.

Volumul, chiar dacă este de debut, ascunde un real talent, autoarea știind că „slova de foc” (talentul) și „slova făurită” (munca migăloasă cu cuvântul), „împărecheate-n carte, se mărită”, cum spunea marele nostru Arghezi.

Maria Toma-Damșa

I

I
PERIPEȚII
ALE NECUVÂNTĂTOARELOR

PISICA NOASTRĂ

Acolo unde muncim
Suntem trei, ne străduim
Treaba să ne-o facem bine,
Altfel șefa nu ne ține.

Mai avem și „ajutoare“,
Mâța sură, nu prea mare.
Ea mai vine-atunci când poate,
Să se-amestece în toate.

Ne rostogolește gheme,
Chiar de nimeni nu se teme,
Se urcă pe mașinoaie,
Nicidecum nu se ogoaie.

Dar problema e așa:
Are puișori cu ea.
Vine și se lingușește,
De mâncare ne cerșește.

Sigur este mamă bună,
De aceea, ea adună
Bucățica mititică,
Pentru-ai ei pui de pisică.

Îi iubește și-i răsfată,
Toată ziua îi învață
Cum ar trebui să fie,
Ca păpica să le vie.

Să intre-n ale lor minți
Că, de sunt pisei cumiți,
Toată lumea îi iubește,
Chiar acasă și-i dorește.

Uite-așa, pisica sură
Toată ziua dă din gură,
Le spune la pisoiași
Cum să fie drăgălași.

Ce e drept, ei sunt frumoși
Și sunt foarte lipicioși.
Unu-i alb ca lăptișorul,
Ce îl papă puișorul,

Iar cei cinci, simpatici tare,
Toată ziua cer mâncare.
Blănișoara ca de vată,
Gri închis e colorată.

Uite-așa, pisica gri
Tot apare a cerși.
Zilnic îi servim ceva,
S-aibe puii ce mânca.

Fiindcă zi de zi ea vine,
Zicem că ne aparține.
O iubim și ne iubește,
Bine puișorii-și crește.

PISOIUL MEU

E frumos al meu pisoi -
Ochișori de chinezoi,
Blana galbenă o are:
„Muki, haide la mâncare!“

Așa-l strigă mama mea,
Vrând merinde să îi dea,
Dar el mofturi multe face,
Doar pateul îi mai place.

Leneș e, nevoie mare,
Toată ziua stă la soare,
Se-nvârtește, se sucește,
Și nimic nu-nfăptuiește.

Să prindă vreun șoricel,
Nu se mișcă el, defel.
Mai degrabă șoricuțul
Îl prinde pe el, drăguțul.

Uite-așa, pisoiul meu
Lenevește tot mereu.
Chinezoiul meu lățos
Nu e harnic, da-i frumos!

AZOREL ȘI PISICA

În ograda de la țară,
Trăia mîța cea avară.
Tot acolo locuia
Un cățel ce n-o iubea.

Iar pisica, îmbuibata,
Încerca mereu, umflata,
Pe-Azorel să-l trombonească,
Din castron să-i hăpăiască.

Pe atunci, câinii primeau
Câtă hrană își doreau.
Pisica cea leșinată
Ar fi halit-o pe toată.

De-aceea îl urmărea,
Zi de zi se gudura.
Nu iubirea lui, știm bine,
Dorea de la bietul câine.

Dacă-atîta l-a rugat,
El pisica a lăsat
Lângă farfuria lui,
Să mănânce amândoi.

Și se ospătau frumos,
Cînd stăpînul, bucuros,
Le-aducea mîncarea bună,
Să se-ndoape împreună.

Amândoi o duceau bine,
Până ce pisica-n fine,
Se gândise ea, vicleana,
Cum să pape toată hrana.

Într-o zi, îmbujorată,
Merse la stăpân îndată
Și îi spuse mieunat:
„Câinele m-a supărat!

Când merindea tu ne-ai dat-o,
El pe toată-a devorat-o,
Iar pe mine, sărăcuța,
M-alungase cu lăbuța.

Eu, atunci, m-am speriat,
Am fugit de la mâncat.
Te-aș ruga, dacă voiești,
Separat să ne hrănești!“

Stăpânul, foarte supărat,
Pe câine s-a înfuriat,
Nu a mai stat a chibzui
Că mâța vrea a-l păcăli.

Luând pisica binișor,
A pus-o-n casă, pe cuptor,
Sărmanul câine-a fost lăsat
Să stea-n ogradă, izolat.

De-atunci, pisica stă și toarce,
Din când în când, se mai întoarce,

Privește rece, îngâmfată,
La câinele ce-afară latră.

Morala:

Prietenia, dragii mei,
E tare bine să o vrei,
Dar fiți atenți și cercetați,
Cu cine vă mai încurcați!

ȘORICELUL ȘI PISICA

Șoricelul mititel
E isteț, nevoie mare.
Se-amuză mâța cu el,
Mereu e la ea-n picioare.

Ea îl prinde de codiță,
El se zbate, princhidelul,
Se-nvârte ca o rotiță
Și scapă ușor, mișelul.

Pisicuța se zburlește,
Îl prinde iar, hoțomana.
El se-ntoarce, se sucește,
Din nou își salvează blana.

Cât e ziua toată,
Se-mboldesc ca doi copii.
Într-o zi, brusc supărată,
Pisica îl hăpăi.

LUPUL CÂNTĂREȚ

Nefericitul țap, cândva,
Tot singur pe imaș păștea.
Lupul flămând l-a observat
Și după dânsul s-a luat.

Iar când în dreptul lui ajunse,
A vrut rapid să îl mănânce,
Dar țapul îi vorbi așa:
„Doar o dorință-aș mai avea!

Eu știu că hrana ta voi fi,
Însă-nainte de-a muri,
Cu umilință te-aș ruga,
Cântă-mi ceva, de vei putea!“.

Și lupul, foarte măgulit,
Se apucă de hăulit.
Dulăii, când l-au auzit,
S-au adunat și l-au gonit.

Morala:

Istețimea țapului,
Flămânzirea lupului.
Nu te da cine nu ești!
Ca și lupul, o pățești.

LUPUL NEAJUTORAT

Lupul s-a îmbolnăvit,
Era singur, chinuit,
Stătea, bietul, leșinat,
Că de mult n-a prea mâncat.

Vulpea-n cale îi apare,
O-ntreabă ce merinde are.
Ea multă hrană-a adunat,
Dar, totuși, azi l-a refuzat:

„- Nu pot să-ți dau, fiindcă știi,
Acasă am și eu copii!
Și-apoi, atuncea când vânai,
Mereu blănița mi-o doreai!“.

A mai trecut pe lângă el
Oița creată, cu un miel.
Și lor mâncare le-a cerut,
Aceștia, însă, n-au avut.

Dar iată că apare-n zare
Un iepure ce fuge tare.
El vede lupul amărât
Și îi vorbește fericit:

„Oh, lup hain și nesătul,
Acuma nu mai ești fudul!
În vremea când voinic erai,
Ca hrană bună ne doreai.

Însă când boala te lovește,
Chiar nimeni nu te îngrijește.
După cum tu înfăptuiești,
Răsplata-n viață o primești!“

Morala:

De ești plin de răutate,
Nu visa la bunătate!
Prietenii nu poți să ai,
Doar atunci când de rău dai!

ÎNȚELEPCIUNEA PISICII

Într-o casă părăsită,
O pisică rătăcită
Și-a făcut culcuș, sărmana,
Încercând să-și afle hrana.

Ea văzu-ntr-un colț, pe masă,
Șoareci mulți că-ncep să iasă.
Biata, stă și îi privește,
Să-i mănânce își dorește.

Ar urca la ei, grăbită,
Dar e-atât de obosită!
Pofte mari o chinuiesc,
Șoarecii se veselesc.

În timp ce se necăjește,
Foamea o înțelepțește:

Se întinde nemișcată,
Prefăcându-se că-i moartă.

Șoriceii o privesc.
Bucuroși, se sfătuiesc:
"Credem c-a murit, blănoasa,
Acum e a noastră casa!" .

Și coboară fericiți
De pe masă, liniștiți,
Merg cu toții lângă mătă,
Ea pe dată îi înhață.

Morala:

Nu te grăbi niciodată
Când primejdia se-arată,
Convinge-te că a trecut,
Apoi gândești ce-i de făcut!

VULPEA PEDEPSITĂ

Odată, vulpea cea șireată
Dăduse iama-ntr-o poiată
Și căuta cu disperare
Ceva gustos pentru mâncare.

Nu a găsit ce și-a dorit,
Stăpânul rău a și venit.
Vicleana iute și roșcată,
Deloc nu se simțea jenată.

Omul încet s-a furișat,
Pe hoață iute-a capturat
Și a legat-o de picioare,
Dorind s-o pedepsească tare.

Biata, atunci s-a speriat,
Pe gospodar ea l-a rugat:
„- Ție mă rog, de vei putea,
Nu vătăma blănița mea!

Căci jurăminte mari îți fac,
Cotețe n-o să mai atac,
Acum îți cer, pe drept, iertare,
Să ai de mine îndurare!“.

„- Vicleană ești, nu am ce spune,
Dar viața nu-ți mai aparține!
Destul ne-ai păgubit, surată,
Venit-a timpul pentru plată!“

Morala:

Nu umbla cu viclenie,
Pân` la urmă tot se știe,
Atunci nimeni nu mai vrea
Să te aibă-n preajma sa!

CEI TREI AMICI

Ursul, lupul și o vulpe
Comune-aveau foarte multe:
Toți trei hapsâni tare erau,
Mereu mâncare căutau.

De-aceea ei se hotărâsc
Merindea pe care-o găsesc,
La urs în grotă s-o adune,
S-o devoreze-apoi, pe bune.

Și au plecat în căutare
Toți, fiecare pe-o cărare,
Iar ursul, după ce-a vânat,
Spre ascunziș s-a îndreptat.

Lupul flămând și supărat
Pădurea mult a colindat.
Într-un sfârșit, hrană-a găsit,
Pe drum de-ntoarcere-a pornit.

Cumătra vulpe a umblat,
Subit a dat peste vânat,

Dar lacomă precum era,
Amicilor n-a vrut să dea.

Cei doi stăteau în așteptare,
Blănoasa-ncetișor apare.
Prietenii strigă la ea:
„- Dar unde e mâncarea ta?“.

Vulpiței, cum e ea, șireată,
Îi vine o idee-ndată:
„- Rău am căzut și m-am lovit,
Iar la vânat n-am mai pornit!“.

Însă amicii au simțit
Că vulpișoara i-a mințit.
Ei să mănânce nu i-au dat,
Prietenia au stricat.

Și de-atuncea se hrănește
Fiecare cum dorește,
Căci amici nu pot să fie
Cei ce-s plini de lăcomie!

Morala:

Prieteni dacă vrei să ai,
Exemplu trebuie să dai!
Fii primul tu corect, cinstit,
Altfel rămâi dezamăgit!

MIOARA CEA ISTEAȚĂ

Un lup mergea înfometat
Să își găsească de mâncat,
Dar niște câini l-au întâlnit.
Săracul, rău l-au chinuit!

Flămând, rănit și amărât,
A reușit de s-a târât,
Iar la o margine de stână,
S-a așezat pentru hodină.

Acolo liniștită sta
O mioriță ce păștea.
El, ipocritul, o văzu
Și ajutorul îi ceru.

Însă mioara e istețată,
Îi spuse lupului în față:
„Precis dacă te-oi ajuta,
Chiar eu voi fi mâncarea ta!“.

Morala:

Vicleanul mereu găsește
Metode și amăgește,
Dar cel înțelept gândește,
De capcane se ferește!

POVESTEA CERBULUI

La marginea unei ape,
Cerbul opri să se-adape.
În apa lucioasă tare,
Se văzu cât e de mare.

Era vesel și fălos,
Dar când se uită în jos,
Rămase dezamăgit:
Picioarele și-a privit.

Erau lungi și subțirele,
Nu i-a prea plăcut de ele:
„Eu, impunător și mare,
Ele n-au nicio valoare!“ .

Atuncea tocmai trecură
Vânătorii, și-l văzură,
Însă el, când i-a simțit,
S-a întors și a fugit.

A gonit cât a putut,
Vânătorii-au dispărut.
Fericit, s-a aplecat,
Picioarele-a admirat.

De atunci, le prețuiește,
Și cu ele se fălește.
De unde nu s-a gândit,
Ajutorul a primit.

LĂCOMIA MUȘTELOR

Un roi de muște flămânzite
Doreau mâncare, zăpăcite,
Zburau nervoase, agitate,
Dar nu găseau pe săturate.

Și hoinărind ca apucate,
Găsiră hrană pentru toate:
Pe masă, bine așezată,
Era dulceața căutată.

Plonjând spre ea cu lăcomie,
S-au așezat pe farfurie.
La foamea ce le bântuia,
Nu s-au gândit ce va urma.

Au savurat, ca leșinate,
Dar când să plece, nu se poate!
Sărmanele, s-au înglodat,
În marmelada ce-au aflat.

Morala:

A pofti nu este bine,
Ceea ce nu-ți aparține!
Lacom tare, dacă ești,
S-ar putea să o pățești!

IEPURAȘUL LĂUDĂROS

Cine, oare, se fălește
Și pe toți îi ispitește,
Să-l admire fiecare,
Ce urechi superbe are?

Ce dinți și botic frumos,
Doamne, cât e de fălos!
Blana moale și pufoasă,
Codiță mică, stufoasă.

Mândru e, nevoie mare,
Dar frica stă să-l doboare,
Fuge și de umbra lui,
Să se teamă ca el nu-i!

De dormit, foarte puțin,
Asta pentru el e chin,
Doar c-un ochi se odihnește,
Cu al doilea se păzește.

Când, sărmanul, e vânat,
Fuge ca un apucat,
Nici glonțul nu îl întrece,
Viteză are cât zece.

Dar cu toată frica lui,
E frumos cum altul nu-i!
Ne place să îl privim
Și-n povești să-l întâlnim!

Morala:

Voi, copii, să ascultați,
Din povești, ce-i bun luați,
Să nu deveniți făloși,
Buni să fiți și curajoși!

COCOȘELUL FUDUL

Într-o ogradă minunată,
Trăia cloșcuța cea moțată
Și foarte mândră mai era,
De puișorii ce-i avea.

Iar printre fiii ei frumoși,
Era și-un cocoșel ochios.
Cu pene ce-i scliffeau la soare,
Tot țopăia de îngâmfare.

Cloșca toți puii își iubea,
Însă pe el îl răsfața,
De-aceea poate, și mai tare,
El se dădea așa de mare.

Ziua întregă-n disperare,
Moțata căuta mâncare,
Să îi hrănească pe puiuți,
Să-i crească iute și drăguți.

Și cu așa o mamă bună,
Ei se făcură, într-o lună,

Puicuțe grase, de soi bun,
Iar cocoșelul, ce să spun,

Era focos și pintenos,
Însă-a rămas lăudăros.
Mereu puicuțele oprea,
În fața lor se fandosea.

Deși crescut ca-nfățișare,
El minte tot puțină are,
Căci nici acum n-a învățat,
Cum să se poarte ca bărbat.

Întruna doar cucurigește,
Suratele își trombonește,
Strigă trufaș, în gura mare,
Ce pene minunate are.

Ele în schimb s-au săturat
De cocoșelu-nfumurat,
Mult ar dori să le iubească,
Și nu să le pisălogească,

Căci nu le pasă lor prea tare,
De puerila-i epatare.
Le-ar plăcea, la o adică,
Mâncărică la gușică.

Toate-așteaptă de la el
Să fie mai bărbățel,
Plimbări să facă ziua toată,
Prin ogrăjoara cea curată.

Însă cocoșul cel frumos
Nu e deloc politicos,
Și nici nu știe să se poarte,
Nu-i educat ca la carte.

Atunci puicuțele moțate,
Fiind extrem de supărate,
Se duseră la alt cocoș,
Ce se-arăta mai bărbătos.

Iar cocoșelul aurit
Rămas-a singur, părăsit.
El nici acuma n-a aflat,
De ce a fost abandonat.

Morala:

Este bine toți să știți:
Nu-ncercați să vă făliți!
Calități de veți avea,
Alții le vor remarca!

MELCUL SINGURATIC

După ploaia cea de vară,
Melcul a ieșit afară.
Din căsuța-i mititică,
El privește-n jur cu frică.

Te-ntristează când îl vezi,
Deci încearcă să îl crezi,
Bietu-i tare necăjit,
Că-i tot singur și-obosit.

El nu poate să alerge,
Abia mișcă-atunci când merge,
Căsuța și-o poartă-n spate,
Viața lui e grea, măi frate!

Fără țintă se târăște,
Iar atunci când obosește,
Orișunde s-ar afla,
Intră, se-odihnește-n ea.

După ce s-a relaxat,
Pornește la preumblat,
În ritmul său cel liniștit,
Mergând așa, nefericit.

PUIUL DE LUP

Un vânător dintr-o poveste,
Înspre pădure o pornește.
Acolo, lângă-un pom, pitit,
Un pui de lup sta ghemuit.

Se-apropie încet de el,
Acesta nu mișcă defel,
Privește-n jur cu-nfrigurare,
Însă lupoaica nu apare.

Îl ia atuncea ușurel
Și-l duce acasă-ncetinel,
Îl îngrijește-i dă mâncare,
El crește și se face mare.

Acum e un cățel frumos,
E jucăuș și credincios,
Stăpânul bine-l îngrijește,
Iar dânsul devotat îi este.

Și amândoi sunt fericiți,
Prieteni vechi, nedespărțiți,
Iar vânătoru-i mulțumit
De fapta ce-a îndeplinit.

Morala:

Bine de înfăptuiești,
Plata sigur o primești!
Omul, puiul a salvat,
Amic bun și-a câștigat!

CÂINII RIVALI

Un om la curtea lui ținea
Doi câini, pe care îi iubea.
Pe unul l-a școlit, în fine,
Să știe a vâna mai bine.

Al doilea a fost instruit
Să știe cum e la păzit,
Să îngrijească-ograda-n care
Aveau cu toții bunăstare.

La fel mâncau cei doi dulăi,
Stăpânul se-ngrijea de ei,
Dar câinelui cel vânător
Nu-i convenea regimul lor.

El spuse câinelui de pază:
„- Tu toată ziua stai de strajă,
Iar eu alerg ca un nebun,
S-aduc vânatul la stăpân!“.

Dulăul curții l-a-nfruntat:
„- Să știi, eu nu sunt vinovat,
Că nu sunt și eu vânător,
Stăpânul m-a vrut păzitor!

Mâncarea o primim la fel,
Pentru c-avem același țel:
Să facem treaba cât mai bine,
La locul ce ni se cuvine!“.

Morala:

Munca tuturor, se știe,
E o mare bogăție!
Cu toții, în felul nost`,
Avem pe lume un rost!

CAUT STĂPÂN!

Pe câte-o stradă, uneori,
Pășind agale, liniștit,
Cerându-ți parcă ajutor,
Apare-un câine oropsit.

Timid în calea ta se lasă,
Cu ochii blânzi te iscodește,
De parcă-ar spune: „- la-mă-acasă
De mine bine te-ngrijește!

Sunt și eu un suflet care
Bunătate doar voiesc,
O cer de la fiecare,
Însă toți mă ocolesc.

Eu aș fi un câine harnic,
Muncitor pentru stăpân,
Nu m-ar lua la el zadarnic,
L-aș păzi de cel străin.

Iar el, pentru fapta mea,
Trebuie să mă iubească,

De mâncare să îmi dea
Și să nu mă pedepsească!

Strada nu mă ocrotește.
Deși acolo-i viața mea,
Lumea ce trece mă lovește,
În loc mâncare să îmi dea.

Ei nu știu cât e de greu,
Fără un stăpân să fii,
Flămânzit ești tot mereu,
Nimeni pentru-a te-ocroti.

Deci nu vă lăsați rugați,
Toți acei ce mă vedeți!
Măcar unul încercați,
Ca prieten să mă vreți!

Și veți face fericit
Un biet câine supărat,
Ce suspină, necăjit,
După-un adăpost curat!“

CÂINELE FLĂMÂND

Un câine tare flămânzit,
Un os gigantic a găsit,
Cu el fugi să se ascundă,
Ca nimeni să nu îl ajungă.

Mergând grăbit și fericit,
Lângă o punte s-a oprit
Și s-a uitat lung, curios,
La râul spumegând frumos.

Privind în apa lucitoare,
Și-a observat figura mare,
Dar tot mai falnic se vedea
Prada ce-n gură o ținea.

Atunci cățelul lăcomos,
Își aruncă mâncarea jos,
Sări în apa-nvolburată,
Să ia ce-n ea i se arată.

Însă aceasta-l învățește.
Cu greutate reușește
Să se retragă din vârtoare,
Cu viață, dar fără mâncare.

Morala:

Lăcomia și prostia
Împrăștie bogăția.
Păstrează-ți avutul tău,
Să nu ai păreri de rău!

CĂȚELUȘUL MEU

„- Puf”, îl strig de dimineață,
„- Cățeluș cu blană creață,
Hai să mergem la plimbare,
Afară e cald și soare!”

Pufulețul se grăbește,
Înainte mea pornește,
Numeroase tumbe face,
Vrea întruna să se joace.

Pe alei se zbenguiește,
Flori firave ocolește,
Cățelușul meu frumos
E cuminte și haios.

Se oprește-n fața mea,
Parcă mi-ar cere ceva.
Bănuiesc ce își dorește,
De ce galeș mă privește.

Cățelușul meu isteț
Este și descurcăreț,
Boticul moale-l ridică,
Să îi dau ceva păpică.

Iar acum, c-a hăpăit
Mâncarea ce a primit,
Cu joaca a terminat,
Este foarte așezat.

Veseli pornim amândoi
Spre căsuță, înapoi,
Să ne odihnim puțin,
Apoi iar ne zbenguim.

PRIETENIA PĂGUBOASĂ

Într-o casă mititică,
Greierul și o furnică,
Buni prieteni mai erau,
Ziua-ntreagă cochetau.

Alergau în sus și-n jos.
Greierașul zgomotos,
E drept că se mai oprea,
Uneori mai și cânta.

Furnicuța se juca,
Dar și hrană căuta.
Mult se zbătea, sărăcuța,
Să își umple cămăruța.

Era înțeleaptă tare,
Știa că gerul apare
Și n-ai de unde lua
Merinde pentru casa ta.

Acum e cald și e frumos,
Mâncare multă stă pe jos,
Dar când pământul va-ngheța,
Belșugul se va termina.

Ea-l chemă pe greieraș:

„- Măi amice, cum mă lași
Toată ziua singurică,
Să umblu pentru păpică?”

Greierele-i strigă tare:

„- Lasă-mă un pic la soare,
Exersez doar la vioară,
Vin acasă mai spre seară!”

Și tot așa, zi după zi,
El lenevi și hoinări,
Iar vara scurtă a plecat,
Ștregarul nostru n-a lucrat.

Când a venit toamna cu ploi,
Micuțul greier, ca un sloi,
Se-ntoarce tot la furnicuță,
Unde e cald și-i păpicuță.

Bătu în ușa disperat,

Și de furnică s-a rugat:

„- Lasă-mă, prietenă bună,
Că afară e furtună!”

„- Ce prietenie, frate,

Când numai unul se zbate,

Celălalt doar trândăvește,

Niciun pic nu se spetește?

Legătura s-a stricat,

Tu nimica n-ai lucrat!

Iar acum, când vremea-i rea,
Mai dorești mâncarea mea?

Nu vreau un prietenăș
Zurbagiu, leneș, poznaș!“
Și de-atuncea furnicuța,
Singură stă ea, drăguța.

Fericită-n casa ei,
Are hrană câtă vrei!
Ați aflat voi din poveste,
Furnicuța cât muncește!

Greierașul flămânzit
Aleargă-ntruna la cerșit.
Se socotește el așa:
„- La vară și eu voi lucra!“.

Morala:

Nici voi, copii, nu leneviți,
E bine să mai și munciți,
Prin muncă veți avea de toate,
Altfel în viață nu se poate!

GREIERELE

Greierașul cel zglobiu
Zburdă vesel și hazliu,
Țopăie neîncetat,
Ținându-se de cântat.

Nu-i baiul că s-ar juca
Și toată ziua-i așa,
Problema e că nu vrea
Hrana a și-o câștiga.

Fără muncă, frățioare,
Nu poți avea de mâncare!
A cânta este frumos,
De-ți aduce un folos!

Joaca și cu relaxarea,
După ce-ți aduni mâncarea!
Cămara să-ți fie plină,
Iarna poate-apoi să vină!

Atuncea te poți distra
Cât dorești în casa ta!
Cânți, visezi neîncetat,
Chiar de vara a plecat!

Morala:

Voi, copii, să vă jucați,
Numai după ce-nvățați!
Așa o să reușiți,
Note bune să primiți!

FLUTURAȘUL...

Fluturașul colorat
Zburdă ca un apucat,
El vestește-n toată țara:
„A venit iar primăvara!”

Este plin de încântare,
Când găsește câte-o floare,
Se așază-n mare grabă,
Chiar de planta e firavă.

Stă puțin, se odihnește,
Apoi zboru-și prelungește,
Face tumbă, se-nvârtește,
Până când, brusc, obosește.

Vesel, iarăși o pornește,
Cu toți fluturii vorbește,
Le explică bucuros:
„Primăvara e frumos!

Este soare și sunt flori,
Noi avem multe culori,
Pomii toți au înflorit,
Păsărelele-au venit!”

Mesajul de primăvară,
Fluturașul ni-l dă iară.
Peste tot unde privim,
Și pe el îl întâlnim.

FURNICUȚA

Nu fii leneș, că-i păcat!
La furnică te-ai uitat,
Cât este de mititică
Și ce greutate ridică?

Te-ai gândit în mintea ta,
Ce drum lung străbate ea?
Fii-nțelept și socotește,
Câte piedici ocolește!

Nimeni n-o coordonează,
Singură ea se ghidează!
La căsuța sa cea mică
Merge greu, draga furnică.

Vara toată-aleargă, biata.
Secerișul când e gata,
Hrana și-o agonisește,
Pentru iarna ce sosește.

Iar când frigul a venit,
Furnica și-a pregătit
Merinde îndestulată,
În cămara ei curată.

Mulțumită, s-a culcat,
Toată vara a lucrat.
Speră, anul care vine,
Să muncească și mai bine.

Morala:

Munca este o comoară
Pentru cel ce-o prețuiește!
Viața îi va fi ușoară,
Dacă și agonisește!

RÂNDUNICA

Doamna iarnă, crudă, rece,
E silită brusc să plece.
Primăvara cea frumoasă,
Veselă ne intră-n casă.

Noi ieșim grăbiți afară,
Te-așteptăm ca pe-o comoară,
Toți știm că aduci cu tine
Soare, flori, multe albine!

Dar mai știm, zână frumoasă,
Păsări vin, de orice rasă,
Multe sunt și-s sclipitoare,
Rândunica-i o-ncântare!

Coadă ei cea despăcată,
Furculiță se arată.
Este iute ca săgeata,
Cuibul să îi fie gata.

Vrea să aibă unde-și pune
Puișorii de tăciune,

Ocrotiți să fie bine,
Tocmai când furtuna vine.

Hrana pe care-o aduce,
Nimenea să n-o apuce,
Dușmanii răi, lăcomoși,
Să n-atace pui frumoși.

Harnică e rândunica,
Zboară toată ziua,
E frumoasă, dar grăbită,
De noi toți este iubită!

COCOȘII BUNICII

La bunica în ogradă,
Doi cocoși mereu au sfadă.
Sunt frumoși, cu pene sure,
Creste mari și gheare dure,

Dar necazul lor cel mare
E găina ouătoare,
Căci ea diferențe face,
Doar pe unul mult îl place.

Lângă el se cuibărește
Și de toate-i povestește,
Îl dezmiardă iubitoare,
De al doilea, habar n-are.

De aceea, indignat,
Că nu este alintat,
Cugetă în mintea sa:
„Altă puică-mi voi afla!

De ce să fiu mereu mâhnit,
Când de găină nu-s iubit?
Eu pot să am în jurul meu
Oricâte vreau, doar sunt flăcău!“.

ALBINUȚA

Albinuța mititică
Zboară mult și fără frică.
E gălbuie și pufoasă,
Parcă-ar fi chiar de mătasă.

Caută foarte grăbită
Planta cea mai înflorită,
Iar cu trompa-i delicată
Nectaru-l strânge pe dată.

Când e plină desăguța,
Către stup fuge, drăguța,
Deșartă povara mare,
Pleacă iar în căutare.

Uite-așa, albina bună
Multă miere mai adună.
Este medicul cel care
Ne menține-n bună stare.

Morala:

Voi, copiii drăgălași,
Aveți grijă pe imaș:
Albine de întâlneți,
Fiți atenți, nu le răniți!

PRIETENIA NECINSTĂ

O vulpe și cu un băzoi
Se-mprieteniră amândoi.
Ei deseori se întâlneau
Și multe lucruri povesteau.

Însă-ntr-o zi de sărbătoare,
Băzoiu-nalt, cu ciocul mare,
Găti bucate cu mult zor,
Le puse-apoi într-un ulcior.

Și își invită fericit
Prietenă în ospețit.
Aceasta mult s-a bucurat,
Totuși nimica n-a mâncat.

Nu pentru că nu își dorea,
Însă ulcioru-nalt era.
A înghițit în sec, sărmana:
„- O să-i înapoiez eu hrana!“.

Făcu și ea, la rândul ei,
Bucate-alese cu temeii,

Le-ntinse pe o farfurie,
Chemând bărzoiu-n ospete.

Acesta-și spuse-n gând așa:
„- O să mănânc tot ce-mi va da!“.
Dar bănuți ce s-a-ntâmpat,
Când ciocul nu l-a ajutat!

Morala:

Prietenia, dragii mei,
Nu-i trainică la cei mișei!
Nu încercați să înșelați,
Corecți fiind, doar câștigați!

II
ÎNTÂAMPLĂRI CU ÎNVĂȚĂMINTE
(fabule inspirate după poveștile lui Alexandru Mitru)

VISUL VULPII

Într-o pădure-ntunecată,
Vulpea trăia, cam leșinată.
Atât de foame îi era,
Că doar din visuri se-nfrupta.

Dormea, tânjind la iepurași,
La rațe mari de pe imaș,
La găște multe, îngrășate,
Și la găini împestritate.

Când foamea tare-o înghionti,
Pe loc din visuri se trezi,
Porni agale pe cărare,
Sperând să-i iasă hrana-n cale.

Ea nu se duse mult, așa:
În tufe, ceva se mișca.
Se-apropie încet, șireată,
Pe iepure îl prinse-ndată.

Iar iepurașul cel fricos,
De spaimă se trânti pe jos,
Dar iute s-a dezmeticit
Și vulpii astfel i-a grăit:

„O, vulpe dragă, tu să știi,
Acasă eu mai am doi fii
Și-o iepuroaică durdulie,
Ce bune ți-ar fi toate ție!

Nu are rost să mai trăiască,
Și singuri să se chinuiască,
Mai bine hai în urma mea,
Așa pe toți ne poți mânca!“

Vulpița, foarte îngâmfată,
Își face planuri de îndată,
Cum se va ospăta de tare,
Cu delicioasa ei mâncare.

Iar urecheatul cel fricos
Mergera-nainte, bucuros,
Dar deodată se oprește,
Șiretei astfel îi vorbește:

„Aceasta este casa mea,
Cu pui și iepuroaică-n ea!“
(Ducând-o spre o vizuină,
Ce îi era la îndemână.)

Însă bârlogul gol din cale
Era al ursului cel mare,
Care era plecat, se pare,
Prin codrul verde, la plimbare.

Atuncea, iepurașul nost`
Îi spuse vulpii: „N-are rost
Să intri și tu-n vizuină,
Mai bine-așteaptă-i, or să vină!“.

Și iepurașul o zbughi,
La urs acasă se piti.

Cumătra aştepta zâmbind
Iepuri să iasă, rând pe rând.

Fiind acum flămândă tare,
Ea şi-a pierdut orice răbdare,
Dar, totuşi, se gândi aşa:
„Pesemne rămas-bun îşi ia!“.

Blănosul însă nu apare.
Şireata-n mare disperare,
Tiptil în grotă a intrat,
Pe urechilă l-a strigat:

„Hei, iepurică cel fricos,
Acest rămas-bun n-are rost,
Căci eu aştept cu-nfometare
Să vă mănânc pe fiecare!“.

Însă fără de veste-apare
Un urs voinic, cu botul mare,
Se-ndreaptă către vulpişoară,
Şi-o ia uşor de subsuoară.

Simţindu-se la strâmtorare,
Se zbate vulpea-n disperare,
Şi reuşeşte, nu ştiu cum,
Să scape de duşmanul brun.

Apoi, cumătra îngâmfată
Se face mică deodată,
Porneşte şi mai hămesită
Spre păduricea înverzită.

De-atuncea umblă-n lung și-n lat,
Pândind ceva pentru mâncat,
Dar se ferește foarte tare,
De iepurii ce-i ies în cale.

Morala:

Iar tu, copile, nu uita,
Nu fii-ngâmfat în viața ta,
Nici lacom și nici mincinos,
Căci îți va merge-anevoios!

PINUL ÎNGÂMFAT

La marginea pădurii dese,
Creștea un pin falnic și verde.
În armonia lor de pini,
Trăiau și-ai săi frați, ca vecini.

Iar lângă ei, gros și stufos,
Trăia bunicul lor sfătos.
Pădurea era foarte mare
Și plină de mireasmă tare.

Când soarele vara ardea,
Ce umbră deasă mai dădea!
Iar călătorii o iubeau,
Căci obosiți, se răcoreau.

Era o viață-armonioasă
În păduricea lor umbroasă.

Însă-ntr-o zi, pinul veni,
Bunicului așa-i grăi:

„- Hei, bunicuțul meu mintos,
Eu vreau să plec de-aici, de jos!
Doresc să urc pe-o stâncă mare,
Să am acolo mai mult soare!“.

Acesta mult a încercat
Să îi explice la-ngâmfat:
„- Locul acela nu-i de tine,
Fiindcă pământul nu te ține!

Steiu acela piatră are,
Iar rădăcina ta e mare,
Nu are unde se întinde,
Viața atunci ți se va stinge!“.

Dar pinul nu l-a ascultat,
Atât de mult a insistat,
Încât ai lui frați și bunic,
Când a plecat, n-au zis nimic.

El s-a urcat pe stânca mare,
Care era golașă tare.
Bine a fost, până-ntr-o zi,
Când viscol mare se ivi.

Vântul cel rece-l legăna,
Pietroiu nu îl mai ținea.
A mai strigat el la bunic,
Însă acesta, ce să zic,

Era înțelept babacul,
Însă-aici nu-l ducea capul.
I-a chemat și pe-ai lui frați,
Nici ei foarte învățați.

Atuncea furtuna mare
Încercă să îl doboare,
Îl mișcă, îl răsuci,
Iar apoi îl prăvăli.

Căzu, bietul, leșinat,
De unde s-a cocoțat.
Locu-ales și plin de soare,
N-avea pământ la picioare.

Uite-așa, săracul pin,
S-a uscat în mare chin.
Căci mândria și prostia
I-au făcut praf bucuria.

Morala:

Să trăiți luând aminte,
Nu lucrați fără de minte,
Căci făcând pe dibuite,
Toate-or fi nereușite!

Gândiți-vă foarte bine,
Când în mintea voastră vine
Vreo idee prea semeață,
Cercetați ce vă învață!

PRIETENIE ÎN IMPAS

Dragostea, prietenia,
Cinstea și cu omenia,
Nicidecum nu au succes,
Dacă sunt pe interes!

Seama-ndată ne vom da,
Observând ce va urma:
Doi prieteni buni, se pare,
Fost-au puși la grea-ncercare.

Printr-un codru des, umbros,
Treceau foarte bucuros
Tânărul plin de-ntrebări,
Iar amicu-n cugetări.

Căci din tot ce el știa,
Dorea pe tânăr a-nvăța:
Cum să fie bun și harnic,
Cu sărmanii foarte darnic,

Curajos, cinstit să fie,
Asta-nseamnă omenie!
Cât poate, să facă bine,
Prietenul așa se ține!

Băiatul cel curios
Îl asculta pe sfătos,
Dar mergând așa, agale,
Iată că le-apare-n cale

Ursul mare, fioros,
Cu dinți galbeni și bot gros.
Tânărul nu a mai stat,
A fugit înspăimântat,

În copac iute-a urcat,
De prieten a uitat,
Îngrozit, nu se gândește
Că, bietul, îl hăpăiește.

Iar învățătorul nost`,
Speriat precum a fost,
N-a putut nici a fugi,
Nici în arbore-a sui.

S-a gândit sărmanu-așa:
„Ursul sigur n-o mânca
Stârvuri ce le întâlnește,
Pe unde mai pribegeste!“.

Îngrozit și disperat,
Pe pământ, jos, s-a culcat,
Și-a rămas descoperit,
Ca un mort, înțepenit.

Ursul mare a văzut
„Mortul” nostru, prefăcut.
Curios, l-a mirosit,
Apoi brusc l-a părăsit.

A plecat înspre pădure,
Să găsească fragi și mure.

Știți și voi că urșii bruni
Nu mănâncă mortăciuni!

Plecând dânsul fioros,
Tânărul se dădu jos
Din copac, unde-a urcat,
Și vine la învățat:

„- Spune-mi tu, eroul meu,
Ce ți-a spus ursul cel rău,
Când spre tine a venit
Și la ureche ți-a șoptit?“

„- Ursul mi-a vorbit așa:
Vai și-amar de mintea rea,
Oricât vrei s-o corectezi,
Niciun rezultat nu vezi!

Mi-a mai spus să cuget bine,
Să nu plec cu orișicine
La drum greu, primejdios,
Să nu-mi iau amic fricos!“ .

Morala:

Prieteni dacă doriți,
Foarte bine chibzuiți,
Caracter bun căutați,
Nu vă lăsați înșelați!

RIVALII DIN OGRADĂ

Într-o ogradă îngrădită,
Ce foarte bine-i îngrijită,
Se preumbla, plin de-ngâmfare,
Păunul cel fălos și mare.

Și era mândru păunoiul,
El coada și-o făcea cât foiul,
Cu penele viu colorate,
De parcă erau nestemate.

Într-adevăr așa era,
Căci nu degeaba se fălea:
Un cap frumos împodobit,
Dar fudulia l-a tâmpit.

E încrezut, nevoie mare,
Asemănare chiar nu are,
Însă pe cât se fandosește,
Prostia doar îl depășește.

Știți de ce vă spun eu, oare,
Că păunul minte n-are?
V-aș ruga să așteptați,
Imediat o să aflați!

În ogradă, izolat,
Trăia curcanul îngrășat.
Stăpâna îi dădea mâncare,
Voia friptura cât mai mare.

Păunul îl privea-nciudat
Pe curcănelul răsfățat,
Ce hăpăia pe săturate,
Mai toată ziua, frate!

Stăpâna sigur nu uita
Nicio secundă să îi dea
Fierturi gustoase, preparate,
Apoi grăunțe măcinate.

Iar păunelul, necăjit,
Stătea întruna flămânzit.
Gospodina-n graba mare,
Mai uita să-i dea mâncare.

Sărmanul se tot gândește,
Că ea poate nu-l iubește.
De-aceea-i tare supărat
Pe curcănelul cel umflat.

Dar într-o zi, ce se gândi,
Lângă amicul său veni,
Își umflă coada delicat
Și tacticos, i-a cuvântat:

„- Tu nu vezi, curcan soios,
Că eu sunt gătit frumos?”
„- Dar nu ai gușă și nici moț,
Mărgele roșii tu nu porți!”

Atunci păunul, în prostie,
I-a zis curcanului: „- Dă-mi mie

Măgelele și gușa ta,
Eu penele ți le voi da!

Și apoi liber ai să fii,
Cotețul îl poți părăsi!
Te poți plimba oricât dorești,
Ograda să o stăpânești!”.

Curcanul, foarte fericit,
Că poate și el, în sfârșit,
Să umble liber cât dorește,
Schimbul să facă se grăbește.

Cum au dorit, s-a întâmplat:
Ei cozi și pene au schimbat.
Păunul, foarte mulțumit,
De la curcan tot a voit.

În sinea lui s-a bucurat
Că pe curcan l-a înșelat.
Intră-n cotețu-acela mare,
Și așteptă multă mâncare.

Dar iată că stăpâna vine.
Păunul este plin de sine,
El crede că îi dă păpică,
Dar ea-l înșfacă și-l ridică,

Îl cântărește binișor:
„E numai bun pentru cuptor,
Că tare bine s-a-ngrășat,
Să-l pregătim pentru mâncat!“.

De-atunci curcanul, fericit,
Se plimbă vesel, liniștit.
Nici până astăzi n-a aflat
Că doar păunul l-a salvat.

Morala:

Iar acum, dragii mei,
Eu vă spun: nu fiți mișei!
Ați văzut ce s-a-ntâmpnat
Cu păunul ce-a-nșelat!

TAIFASUL SPICELOR

Într-un lan întins de grâu,
Toate spicele curg râu,
Doar vreo câteva, semețe,
Stau cu fruntea sus, istețe.

Foarte ocoșe sunt toate,
Sfidătoare și-ngâmfate:
„- Soro, vai ce drepte stăm,
Deloc nu ne aplecăm!

Suntem sănătoase tare,
Ne uităm direct la soare,
Peste tot lanul privim,
Deci putem să ne fălim!“

„- Da, așa ați fi, surate,
Dac-ați fi și încărcate

Cu bobite aurii,
Atunci v-ați putea mândri!

Sigur, ești un pai frumos,
Dar înăuntru găunos!
Stăpânul nost` te-o arunca,
Doi bani nu dă pe spusa ta!“

Așa vorbeau în lanul mare
Un spic foios și unul care
E gârbovit și-ngreunat,
De boabele ce l-au culcat.

Spicul nostru, arogant,
Crezându-se amuzant,
Îi răspunse apăsător:
„- Eu sunt sus, tu aplecat!“.

Iată, secerișul vine,
Toate spicele cad, line,
Unul lângă altu-au stat,
Și cel plin, și cel uscat.

Atunci, spicul plin îi spune:
“- Vezi, măi pai plin de tăciune?
Ai căzut și tu pe jos,
Acum nu mai ești fălos!“

Uite-așa, spicele pline
Au ajuns să ne dea pâine,
Iar cele lăudăroase,
Adunate-au fost și arse.

Morala:

Este bine să mai știi:
Nu-ncerca a te făli!
Cât ești tu de arătos,
Viața nu e: „doar frumos“!

DOVLEACUL AROGANT

Iată cum s-a întâmplat
Când dovleacul cel umflat
A dorit și el să fie
Sus la cucurigu-n vie!

Vița era învățată
Să fie ea cățărată
Pe aracii ce-i punea
Stăpânul, când o-ngrijea.

Iar dovleacul, cum se știe,
Pe jos e normal să fie,
Însă-acesta s-a fălit,
Sus de tot el s-a suit.

Supărat, gândi așa:
„- De ce ea pe sus să stea?
Eu, săracul, de când știu,
Mă târăsc ca un zurliu.“

Tolomacul, îngâmfat,
Privea mândru c-a urcat

Mult mai sus decât era
Via, ce-l compătinea:

Se gândea la el, ce-o face
Când va crește, se va coace,
Ajungând un dovlecioi,
Va cădea ca un pietroi.

Chiar așa s-a întâmplat,
Când el tare s-a umflat,
A căzut și a crăpat,
Porcii iute l-au mâncat.

Morala:

Voi, copii, să ascultați,
Pe sus nu vă cățărați,
Să nu pățiți, cumva, și voi,
Precum al nostru dovlecioi!

RĂSPALATA FECIORILOR

Un tată cinci copii avea,
Dorind averea să le-o dea:
Făcu cinci părți egale-ndată,
Feciorilor a dat-o toată.

Bunul părinte n-a oprit
Nimic din ce-a agonisit,
Însă-ntr-o zi-i trecu prin gând
Să-i viziteze, rând pe rând.

Câte o zi la fiecare,
Să îi ofere de mâncare,
Iar la momentul de dormit,
Tot astfel el s-a socotit.

Se duse-atuncea, hotărât,
La cel dintâi fecior născut.
Ajunse când s-a înserat
Și lung pe geam el s-a uitat.

Zărise masa așezată,
Cu demâncare încărcată.
În jurul ei stăteau cu toți:
Fecior, soție și nepoți.

S-a bucurat când i-a văzut,
Grăbit la ușă a bătut.
Fecioru-ndată a ieșit,
L-a întrebat la ce-a venit.

Iar tatăl tare s-a mâhnit,
Când a văzut cum l-a primit.
I-a spus cu sufletu-ntristat:
„- Nu vreau nimica!“, și-a plecat.

Același lucru s-a-ntâmplat
Și la al doilea lui băiat.
S-a dus la el cu bucurie,
Acolo, mare veselie!

Dar fiul s-a cam supărat,
Că tatăl său l-a deranjat

În timpul chefului pornit,
Cu musafirii ce-au venit.

El într-un colț l-a așezat,
Să-i pună iute de mâncat.
Pe tată plânsul l-a-necat,
Fără cuvinte a plecat.

S-a dus pe rând la cei cinci fii,
Să vadă cum îl vor primi,
Nici unul dintre ei, în fine,
Nu l-a cinstit cum se cuvine.

Atunci prin minte i-a trecut
Tot sacrificiul ce-a făcut,
Bine pe toți i-a aranjat,
Iar ei deja l-au și uitat.

Morala:

Voi copii, să nu uitați
Părinții să-i respectați,
Să-i căutați și să-i iubiți,
Așa îi faceți fericiți!

BĂIATUL MINCINOS

Un gospodar trăia-ntr-un sat
Și mult avea el de lucrat,
Iar ziua cât era de mare,
Tot alerga fără-nctare.

Avea și un fecior frumos,
Dar foarte leneș, mincinos.
Tatăl de lucru îi dădea,
Copilu-ntruna lenevea:

„- Mă duc acum, tată iubit,
Pentru-a munci sunt pregătit!“
Dar el, desigur, nu mergea,
Ci, fără jenă, tot mințea.

Și tot așa, zi după zi,
Băiatul tot mereu chiuli,
Dar tatăl lui a observat,
Însă nu l-a avertizat.

„Eu îl voi lecui, pe bune,
De ale lui minciuni nebune,
De lenea fără-asemănare
Și de-a lui fudulie mare!

Știam că tare își dorește
Ghetuțe noi, că doar „muncește“!
Desigur, i le-am cumpărat,
Însă-n loc tainic le-am lăsat:

Ascunse-s cu îndemânare,
În stiva cea de grâne, care
Necesită amestecată
Și foarte bine vânturată.”

Iată, și băiețașul vine:
„- Tată, ghetuțele-s la tine?”
„- la du-te și întoarce grâul,
Abia apoi primești cadoul!”

Fiul alene se pornește,
Și lângă grâne se oprește,
Stă ghemuit acolo jos,
Apoi se-ntoarce bucuros.

„- Eu lucrul mi l-am terminat,
Tot grâul ți l-am vânturat.
Am revenit după cadou,
Să mă mândresc cu ceva nou!”

Părintele-l privește trist:
„- Băiatul meu, eu tot insist:
Hai, du-te și mai fă o dată
Munca acum neterminată!”.

Dezamăgit, el iar se duse,
Tot în același loc se puse,
Însă la fel ca prima dată,
Treaba e tot așa lăsată.

Al său părinte, supărat,
A doua oară l-a-ntrebat:

„- Ce ai făcut tu, măi copile,
Ai vânturat tot grâul bine?“.

„- Desigur, tăticuțul meu,
Acuma vreau cadoul tău!“

„- Fiul meu rău, iar ai mințit,
Căci grâul nici nu l-ai clintit!

Hai, vino-acum să îți arăt
Și de minciuni să te dezvăț!“
Tatăl s-a pus atunci pe treabă,
Grâul l-a vânturat degrabă.

Și ajungând el la sfârșit,
Ghetuțele noi s-au ivit.
Băiatu-n graba lui cea mare,
Vrea să le pună în picioare!

Părintele scurt l-a oprit:
„- Stai, măi copile, n-ai muncit!“
Apoi ghetuțele-a luat
Și într-un coș le-a aruncat.

Retras și foarte îmbufnat,
Stătea băiatul rușinat,
Privea la coșul împletit,
Se necăjea că n-a muncit.

Morala:

Minciuna și lenevia
Sunt surori cu fudulia,
Deci, copii, să ascultați:
Cinstiți de sunteți, câștigați!

CINSTEȘTE MUNCA!

Undeva-ntr-un colț de țară,
Omul harnic mult trudea,
De cu zori și până-n seară.
Bietul, tot greu o ducea.

Soția lui, și ea, sărmana,
La orișice îl ajuta.
Fiul nu-și câștigase hrana
Și ziua-ntreagă doar dormea.

Iar tatăl tot mai trist era,
Copilul și-l privea mereu,
Voia un ajutor să-i dea,
Dar asta era foarte greu.

Acesta școala n-o iubea,
Iar să muncească, nici atât,
Doar să mănânce îi plăcea:
Să fie bun, chiar orișicât.

Așa că, de o vreme-ncoace,
Pe gânduri tatăl sta mereu,
Se măcina ce-ar putea face,
Cum să-și ajute fiul rău.

Și într-o zi, cu voce tristă,
Îl cheamă pe băiat la el,
Se-așază amândoi pe prispă,
Vorbindu-i supărat astfel:

„- În lumea mare vei pleca
Și vei munci și tu din greu!
Atunci când te vei angaja,
Te poți întoarce, fiul meu!

Dar dacă tu, copil iubit,
Din casa asta vei pleca
Și fără rost ai pribegit,
Aici nu ai ce căuta!“

Când auzi bietul băiat
Pe al său tată cum vorbește,
În gândul lui s-a întrebat:
Ca astăzi, când mai lenevește?

Huzurul cum să-l lase el,
Viața în tihnă și ușoară,
Atunci îi vine-un gând mișel,
Iar supărarea iute-i zboară.

Spre mama lui s-a îndreptat,
Sperând că e mai bună ea,
Să-i dea un galben s-a rugat,
Apoi plecă în treaba sa.

În mintea lui tare dibace,
Băiatul totu-a meditat:
„- Am galbenul, mă pot preface
Că am muncit și-am câștigat!“

Mă-ntorc apoi grăbit acasă,
Cu galbenul ce l-am primit

Și liniștit m-așez la masă,
Mă pun cu drag iar pe dormit.“

Iar plictisit de preumblare,
Tot la părinții lui s-a-ntors.
De bani, aceștia-l întrebară,
El le răspunse bucuros:

„- Uitați ce greu eu am muncit,
De oboseală sunt răpus!
Acesta-i galbenul primit,
Pentru efortul ce-am depus!“

Brusc, tatăl galbenu-i luă,
Privind în ochi pe-al său băiat,
Și trist în foc îl aruncă,
Pe urmă, aspru l-a muștrat:

„- Copile, minți și leneș ești,
La muncă imediat să pleci,
De alții tu te folosești!
Să mă înșeli, de ce încerci?“

Băiatul, rușinat, porni
Și trist de lucru-a căutat,
Mult a muncit, zi după zi,
Până ce plata a luat.

Și într-o zi mai răcoroasă,
Trudit, dar foarte fericit,
Băiatul s-a întors acasă,
Aduse galbenul muncit.

Se grăbi tatăl a-l lua,
Apoi spre foc se îndreptă,
Se prefăcu a-l arunca,
Dar fiu-atuncea îi strigă:

„- Te rog să stai, nu fii grăbit,
Aceasta este munca mea,
Zile și nopți nu am dormit,
Așa că pune preț pe ea!“.

Părintele e mulțumit,
Cu dragoste i-a explicat:
„- Vezi tu, copilul meu iubit,
Abia acum ai câștigat!

Pentru-acest ban chiar ai trudit,
De-aceea-ți pare rău de el,
Pe cel ce tu nu l-ai muncit,
Nici nu l-ai prețuit defel!“.

III
NATURA UMANĂ

GOSPODINA LACOMĂ

Cândva, o bună gospodină
Avea-n ogradă o găină,
Ce, zi de zi, un ou făcea.
Stăpâna bine-o îngrijea.

Dar într-o dimineață rece,
Prin minte o idee-i trece:
Mai multă hrană să îi dea
La pestrițata ce oua.

Și-atunci, cu siguranță ea
Chiar două ouă îi va da,
Drept mulțumire c-a primit
Mai mult decât i-a trebuit.

Însă chiar invers s-a-ntâmpnat:
Găina tare s-a-ngrășat,
Iar ouă nu a mai făcut,
Pierzând și ceea ce-a avut.

Și de atuncea, gospodina
Degeaba mai ținea găina.
Totuși a învățat ceva:
Că lăcomia-i tare rea!

Morala:

Nu fii niciodat` hapsân,
C-o să ai și mai puțin!
Nu spera la bogăție,
Fără nicio garanție!

AVARUL

A fi avar e lucru rău,
Sporești mereu avutul tău,
Te uiți la el și te fălești,
Însă deloc nu-l folosești!

Un om exact așa făcu,
Își strânse aur cât putu,
Într-un seif l-a așezat,
La el nu a mai căutat.

De bani mare nevoie-avea,
Însă averea n-atingea,
Mai bine s-a împrumutat,
Problema de și-a rezolvat.

Dar într-o zi s-a întâmplat
Că niște hoți rău l-au prădat
Și au luat tot ce-a avut.
Să îi oprească n-a putut.

Atunci își spuse amărât:
„- Ce fără minte am trăit!
Am adunat comoara mea,
Să aibă hoții ce fura!“.

Morala:

Avariția, se știe,
Este-o mare sărăcie:
În zadar bogat tu ești,
Banii de nu-i folosești!

PRIETENUL HAPSÂN

Doi prieteni se-ntâlnesc,
La plimbare-ncet pornesc.
Mergând veseli pe cărare,
Le-apare-un inel în cale.

Unul repede-l ridică
Și-ncepe voios să zică:
„- Uite, frate, ce-am găsit!“.
Repede, l-a și pitit.

Amicul numai a privit,
Însă nimic nu a rostit,
Gândindu-se cu întristare,
Ce hrăpăreț prieten are.

Plimbarea și-au continuat,
Parcă nimic nu s-a-ntâmplat.
Când în pădure au ajuns,
La umbra verde s-au ascuns.

Iar după ce s-au odihnit,
S-au reîntors din drumețit.
Hapsânul se tânguiește:
„- Vai, inelul ne lipsește!“.

Însă prietenul cinstit
S-a revoltat și i-a vorbit:
„- Cum de tu rostești, măi frate,
Vorbe neadevărate?

Când comoara am găsit-o,
Repede ai și dosit-o,
Te-ai fălit că e a ta,
Deși ambii-am dat de ea!

Acuma, când n-o mai ai,
Vrei și mie să mi-o dai!
Necinstit ești ca amic,
Dar n-ai câștigat nimic!

Fiind tu lăudăros,
Totul ți-a ieșit pe dos!
De comoara o-mpărțeați,
Poate-acuma o aveai!“.

Morala:

Lacomi, răi și necinstiți
Aveți grijă să nu fiți!
Cinstea și cu omenia
Vă aduc iar bucuria!

MOTIV DE SUPĂRARE

Doi vecini se dușmăneau,
Zi de zi se tot certau,
De cu zori și până-n seară,
Viața și-o făceau amară.

Motivul de supărare
Era nucu-acela mare:

În răzor a răsărit
Și în jur, tot a umbrit.

Unul din vecini gândea
Nucu-n cale să nu-i stea,
Căci voia să-i fie soare,
Raze calde pe ogoare.

Celălalt, mai luminat,
Pomul nu-l dorea tăiat,
Fiindcă în el se-opreau
Multe păsări, ce cântau.

Dimineața, pe răcoare,
Când mergea înspre răzoare,
Triluri vesele și multe
Îi plăcea să le asculte.

Dar cel care-l dușmănea,
Negru de venin era,
În loc să simtă bucurie,
El suferea-n a lui prostie.

Morala:

Ce-i frumos doar pentru mine,
Neplăcut e pentru tine!
Minte dacă am avea,
Amândoi ne-am împăca!

VECINUL CÂRCOTAȘ

Pe o stradă oarecare,
Multă lume locuia.
Dintre toți, la doi, se pare,
Harța tare le plăcea.

Unul avea în ogradă
Găinușe doar de soi.
Tot aici făcea paradă,
Țanțoș, domnul cocoșoi.

Însă-acesta era harnic,
Se trezea în zori de zi,
Iar cu glasul lui cel falnic,
Pe vecin brusc îl trezi.

El, în mare disperare,
Foarte rău s-a supărat
Și-a plecat spre casa-n care
Pintenatul a cântat.

Vecinul și l-a strigat,
Cu glas aspru i-a vorbit:
„- Eu sunt tare indignat,
Astă-noapte n-am dormit!

Cocoșul tău pintenat,
Să mă odihnesc și eu
Niciun pic nu m-a lăsat,
Liniștit în patul meu!“.

„- Cum se poate, măi vecine?
Cocoșii și neamul lor,
Doară știi și tu prea bine,
Nu cântă decât în zori!

Chiar și-atuncea, ordonat,
Doar de două-trei ori spun,
După ce s-au deșteptat,
Cucurigu la stăpân!“

„- Dar nu asta-i supărarea,
Cântarea-i cât va dura!
Problema e așteptarea,
Căci nu știi când va cânta!“

Morala:

Precum omul din poveste,
Multă lume n-are stare,
Noaptea toată se gândește:
„Oare mâine ce-o apare?“

FECIORII ȘI LIVADA

Un om avea o livadă,
Zilnic mergea să o vadă,
O curăța și o stropea,
Ea multe fructe-i dăruia.

Dar omul s-a îmbolnăvit.
Rău supărat și chinuit,

Pe fiii săi și i-a chemat,
Livada-n grijă de le-a dat.

Însă băieții se fereau,
S-o îngrijească nu doreau.
Bietul părinte i-a simțit,
Că n-aveau poftă de muncit.

Atunci le spuse mai șoptit:
„- Eu o comoară am pitit
La un copac cu trunchiul mare,
Însă nu-mi amintesc la care!“.

Feciorii se privesc vioi:
„- Nu-ți face griji, lasă pe noi!“.
Și începură a săpa
Livada mare, cum era.

Comoară-n ea nu au găsit,
Deși cu râvnă au muncit.
Abia apoi s-au deșteptat,
Ce lecție tatăl le-a dat.

Morala:

Munca te îmbogățește,
Tot ea te înțelepțește,
De muncești și ești cinstit,
O comoară-ai dobândit!

NOROCUL SUPĂRAT

Cândva, moșteni o grădină
Un om dintr-o țară străină,
Iar într-o zi, când o săpa,
Găsi comoară-ascunsă-n ea.

Oh, cât de fericit a fost,
Cuvintele nu mai au rost!
De-atuncea, zi de zi, venea,
Grădinii lui de-i mulțumea.

Trăia regește, relaxat,
Comoara mult l-a ajutat.
Însă-ntr-o zi, cu întristare,
Norocul i-a ieșit în cale

Și indignat, i-a replicat:
„- De darul meu, tu ai uitat!
Grădinii doar te ploconești,
Pe mine-n schimb mă ocolești!

Ori nu pricepi, în mintea ta?
Norocul nu e de la ea!
Eu ți-am adus comoara care
Te-a-mbogățit așa de tare!

De ți s-ar întâmpla vreodată
Să pierzi comoara câștigată,
Nu dânzei îi vei reproșa
Ce crudă este soarta ta!

Vei spune-atunci cu voce tare:
Amară-i viața mea, în care
Norocul rău m-a blestemat,
A luat `napoi tot ce mi-a dat!“

Morala:

Fii atent în viața ta,
Mulțumire cui vei da!
Se întâmplă să greșești,
Altuia să-i mulțumești!

GREȘEALA MAMEI

Copilul fură un stilou,
Îl dădu mamei drept cadou.
Ea nu-și puse întrebare:
„Oare de unde îl are?“.

Și-n loc să-l certe pe băiat,
Cu dragoste l-a sărutat.
Luând cadoul oferit,
Într-o casetă l-a pitit.

Băiatu-atunci a observat
Că mama nu s-a supărat,
De-aceea-și zise că e bine
Să fure fără de rușine.

Și tot așa, zi după zi,
Deprindere îi deveni.

Fura de câte ori putea,
Când nimenea nu-l observa.

Copilul a crescut frumos,
Dar cu-obicei nesănătos,
Ocazie de-avea, cumva,
Își însușea mereu ceva.

Însă-ntr-o zi s-a întâmplat
Că hoțul fuse depistat
Și dus a fost, pe mai mulți ani,
La închisoare-ntre golani.

Mama, plângând, l-a căutat.
Băiatul i-a spus supărat:
„De vină ești, că n-ai știut
Să crești copilul ce-ai avut!

Când prima dată am furat,
Tu chiar deloc nu m-ai certat,
Dar trebuia să știi, ca mamă:
Fapta aceea era dramă!

Dacă atunci mă pedepseai,
Acuma tu nu mai plângeai,
Iar eu un om cinstit eram
Și viața altfel o trăiam!“

Morala:

Greșeala, cât de mică-ar fi,
Se pedepsește, dragi copii!
Atenți cu toții voi să fiți,
La ceea ce înfăptuiți!

AMINTIRI DESPRE PĂCALĂ

V-amintiți voi de Păcală,
Cel mereu cu traista goală?
Colinda prin astă lume,
Făcând fel și fel de glume.

Critica prostia mare,
Când îi apărea în cale.
Făcea haz și șotii multe,
Gură-cască să-l asculte.

A-ntâlnit mulți oameni care
Funcții bune-aveau și stare,
Dar deșeptăciunea-n fine
Îi făcea cam de rușine.

Primeau diplome stufoase,
Cu ștampile dubioase,
Însă cunoștința pură
Se ia prin învățătură.

A-ncercat să le arate
Că e bine să ai carte,
Ea te luminează-n viață,
Te îndrumă și te-nalță.

Văzându-i, însă, ignoranți,
Căci se credeau și mari savanți,
Plecă încet și gânditor,
Lăsându-i în prostia lor.

Se mai oprea din drumul lui,
Bătând pe-alocuri câte-un cui,
Punând câte o carte-n el,
Să scuture mintea nițel.

Uite-așa umbla Păcală,
De cu zori și până-n seară,
Cu glumele-i deocheate,
Descrețea frunți aplecate.

IV ANOTIMPURI

PRIMĂVARA

Primăvara a sosit,
Natura a înverzit,
Soarele e mai voios,
Este cald și luminos!

Zburdă copiii zglobii,
Multe flori sunt pe câmpii,
Fluturii dansează lin,
Păsările, iată, vin!

Pomii toți au înflorit,
Iar albinele-au pornit,
Zumzăie încetișor,
Culegând nectarul lor.

Totul este minunat!
Primăvara viață-a dat
Naturii ce o iubim.
Veniți să ne veselim!

VARA

Zâna primăverii, iată,
A plecat cam supărată,
Vara cea cu raze multe,
A gonit-o tare iute.

Este drept că ne convine,
Când drăguța la noi vine,
Ne aduce-acum căldură,
Soare fără de măsură.

E vacanță, mult ne place
Câte bucurii ne face.
Ziua toată alergăm,
Totuși nu ne săturăm.

Ea este aceea care
Coace grâul pe tarlale,
Fructele tot ea le coace,
Multe lucruri bune face!

Florilor le dă savoare,
Pentru-albine e mâncare.
Polenul cules de zor,
E miere pentru popor.

Vara stă și priveghează
Și mereu este pe fază.
Ea împarte cu dreptate
Bucurii nemăsurate.

Caldă și prietenoasă,
Este zâna cea frumoasă,
Ne-ntărește trupul care
Nu se satură de soare.

PLOAIA

Pe cerul gri, norii se-adună,
Ce brusc alungă vremea bună.
Ei se-nvârtesc, se răsucesc,
Și o furtună grea vestesc.

Iată, a-nceput să cadă,
Pic cu pic, ploaia grămadă.
În urma secetei ce-a fost,
Aceasta sigur are rost.

Pământul nostru a secat,
Recolta i s-a degradat,
Iar pomii cer cu toții apă,
Că altfel, fructele se crapă.

Viile întinse toate,
Fără apă, sunt uscate,
Strugurii cu boabe mari,
Fără ploaie, sunt amari.

Orișice viețuitoare,
Fără apă, sigur moare.
Ea e viața pe pământ,
Ploaia e un lucru sfânt.

Morala:

Ați înțeles voi, dragi copii:
Ploaia ne-aduce bucurii!
Când vine-ntâi ne întristăm,
Abia apoi ne bucurăm.

MĂRUL

La bunica în grădină,
Printre tufe de sulfină,
A crescut un pom măreț,
Este mărul cel semeț.

Falnic și-ndrăzneț privește,
Trunchiu-nalt mă amețește,
Iar coroana lui bogată,
Foarte mândră se arată.

Multe mere bune face,
După ce vara le coace,
Vesel către el mă cheamă,
Să culeg, de bună-seamă.

Dar să fiu cu grijă mare,
Că e fără apărare:
Fructele să le iau toate,
Crengile, doar, protejate!

Căci la anul care vine,
Iar de mere vor fi pline,
Bucuroase te-or chema,
Să-ți aduni câte vei vrea.

BOGĂȚIILE TOAMNEI

Vara cu zile-nsorite
Pleacă-ncet, pe nesimțite.
S-a retras cam supărată,
Vine toamna-mbelșugată.

Zâna toamnei cea grăbită
Este mândră, fericită.
Anotimpul ce-l conduce
Bune roade ne aduce.

Mult aleargă fiecare,
Să-și strângă recolta mare:
Vinetele cât borcanul,
Conopida cât cazanul.

Ardeiul cel gras și mare
E gustos pentru mâncare,
Iar cel roșu colorat,
În zacuscă e băgat.

Gogoșarii dolofani
Cât o minge-s de babani,
Așteaptă cu nerăbdare
Să-i punem la conservare.

Și guliile-s făloase
C-au crescut așa frumoase,
Morcovii de-asemenea,
Ce suc bun au să ne dea!

Sfecla roșie-i cam mare –
Soarele la scăpărare,
Iar dovlecii, bată-i vina,
Au umplut toată grădina.

Ceapa bine îmbrăcată,
Stă-mpletită în poiată.
Usturoiul cel foios
Stă și el, ceva mai jos.

Cartofii-arătoși cât cana,
Se fălesc că ne sunt hrana.
Fără ei ar fi cam greu
Să ne facem un meniu.

A rămas de recoltat
Varza albă de murat,
Fasolea verde, gustoasă,
Și gogoneaua cărnosă.

Acestea sunt pe tarlale,
Dar mai avem viile, care
Ne-mbie cu ciorchinii lor,
Să îi culegem mai de zor.

Apoi livezile bogate,
Cu fructe multe încărcate,

Gutui galbene, pufoase,
Mere mari și sănătoase,

Pere multe, de soi bun,
Pentru neamul nost` român.
Toate-aceste bogății
Ale voastre-s, dragi copii.

Uite-așa toamna, drăguța,
Ne reumple cămăruța
Cu tot ce este necesar.
Îi mulțumim pentru-acest dar!

OMUL DE ZĂPADĂ

Iarna cea multașteptată,
Cu zăpadă încărcată,
Poposește bucuroasă
Și la noi, pe lângă casă.

Copii mulți ne-am strâns grămadă,
Facem un om din zăpadă,
Bulgări mulți rostogolim,
Cât mai mare îl dorim.

Gogoloiul cel mai tare
Pus e în loc de picioare,
Corpul bătucit, apoi,
Din alt mare bulgăroi.

Iar mai mic și îndesat,
Frumos, capul am format,
Pe el, așezată bine,
Drept căciulă, oala-i vine.

Ochii negri, rotunjori –
Doi cărbuni ce dau fiori,
Nasul lung și roșcovan
Este-un morcovoi lungan.

Gura mare, dragii mei,
E făcută din ardei,
În mâini mătura o ține,
Omul nost` arată bine!

Îl privim, ne amuzăm,
Cu noi am vrea să-l luăm,
Însă asta nu se poate,
Dar va fi paznic de noapte!

MOȘ CRĂCIUN

Moș Crăciun, ești foarte bun,
De aceea eu îți spun,
Că-n fiecăr an, cu drag,
Te-așteptăm pe-al nostru prag!

Orișicare dintre noi,
Cere după-a` lui nevoi,
Cel mai mult însă dorim,
Sănătate să primim.

Te rugăm, dacă voiești,
Să ne mai înțelepțești,
Mult și bine să-nvățăm,
Singuri să ne descurcăm.

Iar mai apoi, am dori
Să primim și jucării.
Suntem încă tot copii,
Bucuroși că la noi vii.

LA SĂNIUȘ

Am plecat la săniuș
Pe frumosul derdeluș.
Este plin de copilași
Zburdalnici și drăgălași.

Toți se dau cu săniuțe,
Unii chiar și pe hăinuțe,
Veseli și îmbujorați,
Nu simt că sunt înghețați.

Eu cobor pe derdeluș,
Ca săgeata zbor acuși,
Mai greu este la urcat,
Căci sunt foarte îmbrăcat.

Dar cu vitejia-mi mare,
Nimic nu îmi stă în cale.
Îmi iau sănioara-n spate
Și urc derdelușul, frate!

Uite-așa, când sus, când jos,
Săniușul e frumos.
Copiii sunt fericiți,
Spre casă nu merg grăbiți.

ZĂPADA

Încetișor și liniștit,
Zăpada, iată, a sosit.
Fulgii ușori de catifea
S-au răsfirat pe fața mea.

Îi simt pufoși și delicați,
Cum stau pe mine așezați.
Eu îi alint, că sunt frumoși,
Iar ei încep să cadă jos.

Azi fulgăiește minunat,
Ca-ntr-o poveste ne-am aflat,
Căci fulgișorii mari, zglobii,
Par vii steluțe argintii.

După atâta zbenguială,
Au reintrat în amorțeală
Și pe pământul înghețat,
În fin omăt s-au transformat.

Mantia albă, pufoasă,
Pe copii i-a scos din casă,
Voioși în grup s-au aranjat,
Un om de nea au ridicat.

Zăpada este bogăție
Și hrană pentru-a noastră glie.
Căldură ține la ogoare,
Este o bună protectoare.

VINE IARNA!

Zâna iernii-nnegurată,
Cu cojoace îmbrăcată,
Bate cu putere mare,
La ale țării hotare.

Vine val-vârtej, colțată,
Gerul mare și-l arată
Și vântoase furioase,
Ce ne țin pe toți în case.

Vântul când se potolește,
Ca în basme fulguese,
Un covor alb și pufos
Se așterne lin pe jos.

Și cu toții, fericiți,
Afară ieșim grăbiți,
Strângem bulgări mari de nea,
Ridicăm un om din ea.

Alergăm, ne înghiontim,
Și la săniuș fugim,
Toată ziua ne jucăm,
Nu simțim cum înghețăm.

Iarna este friguroasă,
Însă nouă nu ne pasă,
Chiuim, ne veselim,
Iarnă, tare te iubim!

V
POPAS PRINTRE PETALE

VESTITORII PRIMĂVERII

Stratul moale de zăpadă
Lasă-ncet să se-ntrevadă
Vestitorul cel frumos,
Ivit domol, cam sfios.

Frigul este încă mare,
Covorașul nu dispare,
Dar plăpândul ghiocel
Iese ca un clopoțel.

Este firav, curajos,
Foarte mândru, bucuros,
Este primul vestitor
Și al primăverii sol.

Își dorește cu ardoare
Raze calde și mult soare,
Pentru că el știe bine,
Că te bucură pe tine.

Văzându-i curajul mare,
Iată și brândușa-apare,
Toporașii, viorele,
Îndrăznesc de ies și ele.

Toate sunt flori curajoase,
Ne-aduc noutăți frumoase,
Iarna a plecat ușor,
Primăvara vine-n zbor.

GHIOCCELUL

Cu sfială și curată,
Floarea albă, delicată,
De sub plapuma cea moale,
Ar dori raze de soare.

Frunzulițe se ridică
Pe tulpina-i mititică,
Iar în vârful ei zâmbește
Clopoțelul, vitejește.

Cu petalele plăpânde,
Căpușorul și-l întinde.
Cercelușul fin se-arată
Peste neaua înghețată.

Nu se teme de răceală,
Deși încă-i ger afară.
Primăvara o vestește,
Ghiocelul se numește.

LILIACUL...

Liliacul e o floare
Albă, mov, mirositoare,
E formată din mărgele
Bine strânse între ele.

Iar acestea, adunate
În crenguțe delicate,
Se așază în buchete,
Zâmbitoare și cochete.

Pentru că sunt și dibace,
Fac coroana cum le place:
Bogată, impunătoare,
Îndreptată către soare.

Privindu-l cu încântare,
Savurăm mireasma-i tare.
Frumusețea lui cea vie
Ne aduce bucurie.

Iar atunci când înflorește,
Fericit spre noi zâmbește
Și ne-oferă generos,
Câte un buchet frumos.

VIOREAUA

Din tufe de frunzulițe
Cresc plăpânde tulpinițe,
Iar în vârful lor se-arată
Câte-o floare bucălată.

Cu petale rotunjoare,
În culori strălucitoare,
Pricepute se-aranjează,
Buchețele se formează.

Sunt plăpânde și discrete,
Frumușele și cochete,
Zâmbitoare ne privesc,
Viorele se numesc.

NUFĂRUL

Dimineața, când răsare
Soarele, în graba mare,
Razele și le trimite
Peste lacuri liniștite.

Iar în ele locuiesc
Nuferii ce se trezesc,
Și se-ntind cât pot de bine,
Peste frunzele lor pline.

Floarea pare-a fi de gheață,
În culori ce ne răsfată,
Se îndreaptă către soare,
Vrea lumina cât mai mare.

Să-și arate măreția,
Frumusețea, bucuria,
Căci în apa stătătoare
Este floarea plutitoare.

Și când seara-ncet se țese,
Șiruri de petale dese
Se adună-ncetîșor,
Să ne spună „somn ușor”!

LĂCRĂMIOARA

Perle albe și curate,
Cu dichis sunt aranjate
Pe tulpina cea firavă,
Formându-și floarea suavă.

Este învelită bine,
Frunza lată o susține.
Cât este de mititică,
Luptă pentru viața-i mică.

Iar în zori, când se trezește,
Cu drag soarelui zâmbește,
Uită lacrima-i amară,
Ce-i rămase de cu seară.

Și împrăștie voioasă
Un parfum de floare-aleasă,
Apoi fin se iscălește:
Lăcrămioară se numește.

TRANDAFIRUL

Stă semeț, parcă vorbește,
Singuratic se ivește
Sau în tufe mari, bogate,
E frumos cum nu se poate.

Prințul florilor se cheamă,
Și pe drept, de bună seamă.
Floarea lui e o-ncântare,
Răsucită din petale

Multe și catifelate,
Ca un melcișor formate,
Pictate-n culori de vis,
Cu parfum de nedescris.

Îl privim și-l admirăm,
Orișunde îl vedem,
Proaspăt să-l avem, dorim,
Trandafirul îl numim.

IASOMIA

Tufe verzi și arătoase,
Cu flori multe, grațioase,
Pe crenguțe-s aranjate,
Fiind foarte parfumate.

Fulgi de neauă sclipitoare,
Ce nu se topesc la soare.
Raze calde, aurite,
Le fac foarte fericite.

Când dorim a le culege,
Ne îmbie, se-nțelege,
Și ne spun cu gingășie
Numele de *iasomie*.

FLOAREA DE COLȚ

Floare albă, prețioasă,
Este rară și frumoasă,
Cu petale ascuțite,
Dragoste în jur transmite.

Puritatea-ntruchipată,
Sus pe munți stă așezată,
Izolată viețuiește,
Stânca-naltă-o găzduiește.

În lumina ce o scaldă,
O numim „regina albă”.
Am vrea s-o avem acasă,
Dar natura nu ne lasă.

O privim cu încântare,
Doar în poze și ziare,
Însă știm, de bună seamă,
Floare de colț ea se cheamă.

MACUL

Privim pajiștea-nverzită,
Cu flori mândre-acoperită,
Printre ele, delicați,
Se-alintă macii înfocați.

Cupole pline de lumină,
Purpurie, cristalină,
Cu petale subțirele,
Zefirul se joacă-n ele.

E fragilă și ușoară,
În natură, o comoară,
Cu fructul pe care-l face,
Somnu-adesea ni-l reface.

Floarea mândră de câmpie
Ne aduce bucurie,
Sufletul ne-nviorează,
Roșul ei ne luminează.

FLOAREA-SOARELUI

Cât vedem în larga zare,
Este numai lan de floare,
Se înalță luminoasă,
Cu tulpina-i arătoasă.

Și din vârful ei se-arată,
Cu migală prelucrată,
Floarea mândră, gălbioară,
Farfurie rotunjoară.

E formată din petale
Mititele și ovale,
Iar în mijloc, dichisite,
Stau semințele pitite.

Ea continuu se rotește,
Astrul zilei urmărește,
Rugându-l să o ajute
Să se coacă și mai iute.

Căci dorește să ne-ofere,
Din bogata ei avere:
Recolta sa minunată,
În uleiuri transformată.

Știm că-i darnică și bună,
Toate pentru noi le-adună,
O cunoaștem, e de seamă,
Floarea-soarelui se cheamă.

ORHIDEEA

Este un lujer delicat,
Din frunze late ridicat,
Iar florile ce cresc pe el
Împrăştie în jur mister.

Par aşezate manual,
Pictate într-un stil astral,
Culori multe, asortate,
Aspectul de nestemate.

Petale moi, catifelate,
Cu pasiune încărcate,
Înfăţişarea lor zglobie
Împrăştie-n jur veselie.

Privindu-le, parcă visăm,
Cu fluturi vii le comparăm,
Din ţări străine au zburat
Şi *orhidee* s-au semnat.

GLADIOLA...

Gladiola cea măreață,
Pe tulpina ei semeață,
Are multe flori crescute,
Sunt ca pâlnia țesute.

Cu mândrie ne arată
Cât de bine-i aranjată:
Petalele alungite,
În culori vii stau gătite.

Roze, albe, gălbioare,
Sunt de-a dreptul sclipitoare,
Ne îmbie bucuroase
Să le luăm la noi în case.

HORTENSIA

Boschetul verde și bogat
E dichisit și încărcat
Cu frunze late și cărnoase,
Să protejeze flori frumoase.

Fiind formate din steluțe,
Culori voioase și drăguțe,
Sunt multe la un loc țesute,
Ca o mingiuță par făcute.

Apoi semeață se arată
Corola cea adevărată,
Se recomandă zâmbitoare:
“*Hortensia* sunt, mândră floare!”.

CRIZANTEMA

Noi îi spunem *crizantemă*,
Are mândră diademă,
Floarea este minunată,
Cu volane îmbrăcată.

Mai are multe surate,
În culori nenumărate,
Unele cresc buchețele,
Altele, mai singurele,

Dar cea albă e regina,
E semeță ca lumina,
Ne îmbie cu tandrețe
S-o culegem cu blândețe.

Toate sunt înmiresmate,
Flori de toamnă minunate,
Vântul le îmbrățișează,
Grațioase, ne dansează.

VI
DIN VIAȚĂ

CĂLĂTORIA

Eu doresc să merg prin lume,
Pas cu pas, în orice loc,
Să am tuturor ce spune,
Însă-acuma sunt boboc.

Dar călătoresc cu gândul
Spre deșertul cel întins,
Apoi mă întorc ca vântul,
Peste munți de necuprins.

Merg pe marea-nvolburată,
Către insule mă-ndrept,
Vreau să văd totul odată,
Aș dori să fiu deștept!

Iar cu mintea luminată,
Fac călătorii și-n zbor.
Multe frumuseți se-arată,
Totul este-așa ușor!

Atlasul mă însoțește,
Asta până când mai cresc,
Mă-nvață, mă instruieste,
Doar apoi călătoresc.

VACANȚA

Iată că vacanța
Așteptată-apare!
Cât o fi distanța,
De aici la mare?

Planuri nesfârșite
Mi-am făcut mereu,
Vise mult dorite
În sufletul meu.

Voi cunoaște marea,
Briza ei cea rece,
Apoi pe cărarea
Munților voi trece.

Și pe la bunici
Am să poposesc,
Ei mereu m-așteaptă,
Fiindcă mă iubesc.

Dar toate acestea
Repede-au trecut,
S-a sfârșit povestea,
Școala a-nceput!

TAIFAS CU LUNA

Admir seara cum se lasă,
Totul intră în tăcere,
Luna de sub deal cum iasă,
Pe cer urcă cu plăcere.

Lună blândă și gălbuie,
Te privesc cu încântare,
Gândul meu la tine suie,
Când mă duc către culcare!

Sfeșnic bun al nopții ești,
Tot pământu-l luminezi,
Liniștea îmi dăruiești,
Somnul lin tu mi-l veghezi!

Dar când zorii se arată
Și tu te retragi domol,
A ta rază-n geam să-mi bată,
Repede eu să mă scol!

Servieta-mi pregătesc,
Căci sunt harnic, silitor,
Iar când mare o să cresc,
Către tine am să zbor!

PĂMÂNTUL

Pământul se odihnește,
Neaua pură îl hrănește,
Plapuma cea sclipitoare
Îi dă forță și savoare.

Sub învelișul alb, pufos,
Solul e foarte lăcomos,
Noapte și zi, el își adună
Resurse pentru vremea bună.

Și pe când primăvara vine,
La viață bucuros revine.
Atuncea hrana adunată
În prospețimea lui se-arată.

De bine cultivat va fi,
Recolte bune vom primi.
Cu toții să îi mulțumim
Pământului și să-l iubim!

BĂIATUL MAMEI

Mama este mândră tare
De băiatul ce îl are:
E voinic, ce să vă spun,
Și în clasa-ntâi acum!

Mult îi place lui la școală!
Dimineața, când se scoală,
Singurel se pregătește,
Repede spre ea pornește.

Când ajunge, fericit,
Se apucă de citit:
Cea dintâi silabă-i „ma“,
Iar a doua, tot așa.

Mulțumit, a constatat:
“Mama” iute-a pronunțat.
„- Doamne, ce deștept mai sunt,
Am citit primul cuvânt!“

Mama-i foarte bucuroasă,
Când băiatu-i vine-acasă
Și-i arată, încântat,
Ce la școală a-nvățat.

DRUMEȚIA

Cățelul Azor și cu mine
Ne-am gătit cum se cuvine,
Să pornim în drumeție,
Prin pădure și câmpie.

Am trecut peste fânețe,
Mirosind la flori răzlețe.
Admiram cu bucurie
Fluturii-n culori o mie,

Albine zburând din zori,
Căutând nectar din flori,
Bondari galbeni și pufoși,
Zumzăind gălăgioși.

Doamne, câtă armonie
Este vara pe câmpie!
Soarele blând strălucește,
Sănătate răspândește.

Obosiți de preumblat,
De pe pajiște-am plecat,
Spre pădurea cea stufoasă,
Pentru umbra-i răcoroasă.

După ce ne-am odihnit,
Spre căsuță am pornit,
Cugetând cu bucurie
La o altă drumeție.

EU ȘI MAMA

Eu sunt o fetiță mică,
Scumpa mamei floriceică,
Mă iubește, mă răsfăță,
Și îmi dă câte-o povață.

Sunt frumoasă și cuminte,
La cuvinte iau aminte,
Orice mama mea îmi spune,
Sigur sunt doar lucruri bune!

Grijă are cum să cresc,
Mă-nvață cartea s-o iubesc,
Să înțeleg, desigur, vrea,
Că-n viață mă va ajuta.

Deci cu așa o mamă bună,
Și cunoștințele se-adună,
La tot ce se pricepe ea,
Și mie vrea a-mi arăta.

Eu sunt îndrumată bine,
Mama-n toate mă susține,
Iar când mare o să cresc,
Sigur o să reușesc!

EXEMPLU DE URMAT

În drum spre școală, dimineață,
O bătrânică-mi iese-n față.
Slabă este și-ntristată,
Merge tare supărată.

Uneori se mai oprește,
Câte-un pic se odihnește.
Este grea povara mare,
Ce o duce în spinare.

Singură, cu zile multe,
N-are cine s-o ajute,
Să-și ducă bucate-acasă,
Ceva să pună pe masă.

Văzând-o, am alergat,
Bagajul greu i l-am luat
Și am mers alături,
Pân` la casa unde sta.

Biata, mult s-a bucurat,
Fericită-a lăcrimat,
M-a strâns la piept cu duioșie
Și a rostit cu bucurie:

„- Nu sunt mulți așa ca tine,
Care să facă un bine!
Ești exemplu de urmat,
Copil bun și educat!“.

ÎNCEPE ȘCOALA

Vesel sunt și fericit,
Că la școală am pornit.
Acuma sunt și eu mare,
O să-nvăț cât pot de tare.

La-nceput cu linioare,
Cerculețe rotunjoare,
Apoi îmi va fi ușor
Să scriu litere de zor.

Învățându-le pe toate,
Voi putea citi în carte,
Iar din ce mai mare cresc,
Tot mai mult am să citesc.

Școala este ca un soare,
Ea ne dă lumină mare.
Important e s-o primim,
Cartea să o prețuim.

Ne conduce și în viață,
Tot ce-i necesar ne-nvață,
Ne-ajută să reușim,
În orișice ne dorim.

FETIȚA MEA

În preajma ta, iubit odor,
Sunt multe flori, eu le ador,
Cu un parfum amețitor,
Și toate au povestea lor.

Când dimineța mă trezesc,
Eu fascinată le privesc
Și simt cât sunt de-nmiresmate,
Dar tu le-ntreci, dragă, pe toate!

Însă din toate câte sunt,
Cu al lor farmec pe pământ,
Tu ești comoara minunată
Din viața mea, iubită fată!

Cu nufărul te-aș compara,
E ca un vis, scumpetea mea,
Este superb și delicat,
Surâsu-ți este mai curat!

Admir cu mare bucurie
Mândrele flori de iasomie:
Sunt albe, mici, înmiresmate,
Tu ești mai fină decât toate!

Florile-s multe pe pământ,
Fetița mea e ceva sfânt,
Este un dar ce mi l-a dat
Tatăl Ceresc, Domn minunat!

TIMPUL

Timpule, ce zbori prea iute,
Știu că ai probleme multe,
Ești bătrân și te spetești,
Pe toți să îi mulțumești.

Și eu foarte mult doresc
Repede acum să cresc!
Te rog, de vrei și vei putea,
Ascultă rugăminta mea!

Dar iată, vremea a trecut,
Eu om integru m-am făcut,
Dorința mea s-a împlinit
Și în loc altele-au venit.

Problemele nerezolvate
Tot ție, timp, ți-s adresate.
Mereu îți spun că te grăbești,
Deloc nu mă mai păsuiești!

Iar astăzi, timpule, aș vrea
Să te ferești din calea mea!
Grăbit să știi că nu mai sunt,
Aș vrea de tot să te alung!

Atunci când mititel eram,
De tine eu mă agățam,
Însă acuma aș dori
La mine tu să nu mai vii!

Hai, lasă-mă cât vreau să stau,
Ca hotărâri singur să iau,
Stresat să nu mai fiu defel,
De orologiul tău mișel.

Morala:

Când suntem mici și inocenți,
La cei mai mari privim atenți,
Apoi, prin ani când am trecut,
Am vrea s-o luăm de la-nceput.

PROMISIUNEA

A promite e ușor,
Dar nu-i și folositor,
Căci se poate întâmpla
Să nu poți executa.

Și atunci ești mâhnit,
Sigur tu nu ai mințit,
Dar odată ce-ai promis,
Jurământu-i gata scris.

De aceea te-aș ruga,
Nu promite doar așa,
Mai bine îndeplinești,
Decât să făgăduiești!

HAI LA ȘCOALĂ!

Vino, pușor, te scoală,
E timpul să mergi la școală!
Soarele a răsărit
Și destul ai lenevit!

Privește la păsărele,
S-au trezit în zori și ele,
Zboară, ciripind voioase.
Vezi cât sunt de bucuroase?

Nici tu nu fii somnoros,
A-nvăța e de folos,
Isteț să crești și voinic,
Nu poți, de nu știi nimic!

Învățatu-i necesar,
Asta să îți fie clar,
Căci în viață izbândești,
Doar de cartea o iubești!

Totul are un temei,
Joaca are timpul ei,
Prin somn, odihnă primești,
Învățând, te instruești!

CARTEA...

Cartea e un lucru sfânt,
Să nu uiți acest cuvânt!
Ea este comoara care
Te ajută când ești mare.

Mama ta cea învățată
Te îndrumă și-ți arată,
Că înțelepciunea ta,
Cartea este, iar prin ea

Te dezvolti și știi de toate,
Câte-n ea sunt adunate.
Ține-o-aproape, lângă tine,
Să îți meargă-n viață bine!

E-nțeleaptă și bogată,
O cunoaște lumea toată,
E lumină-n calea ta,
Multe te învață ea.

Orișice vreți să aflați,
În carte să căutați!
Ea v-așteaptă cu răbdare,
Pentru orice informare.

LIMBA NOASTRĂ

Graiul pe care-l vorbim
Gingaș este și sublim.
Limba noastră este sfântă,
Ne leagă și ne-cântă.

O avem de la străbuni
Și părinții noștri buni,
O transmitem mai departe
Urmașilor noștri, prin carte.

Tot prin ea mai exprimăm
Frumusețile ce-avem,
În această țară-n care
Bogăția este mare.

Orișunde vom pleca,
Ne gândim cu drag la ea,
Chiar de alta-am învăța,
A noastră n-o vom uita!

Ea ne-ajută să răzvim,
Când de-alean rău suferim:
Reîncepem să vorbim,
Limba noastră ce-o iubim.

POVEȘTILE BUNICULUI

Bunicuțul mă iubește,
Multe îmi mai povestește,
Despre cum a fost odată
Țara noastră cea bogată.

Foarte mulți au mai râvnit-o,
De aceea-au cotropit-o.
Bogăția ei cea mare
Fost-a ademenitoare.

Bravi români, precum bunicul,
Alungat-au inamicul,
Țara bine au păzit-o,
Liberă ne-au dăruit-o.

Grijă mare să avem,
Zi și noapte să veghem,
Să-i arătăm cât o iubim
Și de dușmani să o păzim!

IUBEȘTE-ȚI ȚARA!

O-ntindere frumoasă este
A noastră țară, ca-n poveste,
Căci mărginită e de mare,
Prin plajele strălucitoare.

Și bine știm că-i o comoară,
Munții înalți o înconjoară,
Pădurile dese, bogate,
Și ele ne sunt aur, toate.

Iar pe creste luminate,
Brazii stau să ne arate
Ape limpezi și curate,
Cascadele-nvolburate.

Coborând spre povârnișuri,
Animale-s prin tufișuri:
Urșii, lupii și vulpițe,
Căprioare, cerbi, căprițe.

Privind apoi mai la vale,
Livezi ni se-arată-n cale,
Cu fructe bune-ncărcate.
Pentru toți sunt sănătate!

Și de mergem mai departe,
Întâlnim viile coapte,
Struguri dulci și de soi bun,
Rodul muncii la român.

Holdele frumos arate,
Toate-s bine cultivate,
Bogăția este mare,
S-avem grijă la hotare!

Mai avem de la străbuni,
Un popor de oameni buni.
De aceea, cât trăim,
Țara mult să ne-o iubim!

ISTORIA

De vrem să ne aflăm trecutul
Și să cunoaștem tot tumultul
Din jertfele ce-au fost odată,
Istoria ni le arată.

Despre eroii ce-au căzut,
Ce dârji au fost și de temut,
Neobosiți ei au luptat,
Iar pe dușmani i-au alungat.

Dacă urmașii lor suntem,
Prin fapte să o demonstrăm,
Cinstiți și curajoși să fim,
Hotarele să le păzim!

Devotament să arătăm
Pentru pământul ce-l avem,
Stăpânii lui în veci să fim,
A noastră țară s-o iubim!

GLOBUL

Mă gândesc cu încântare
La pământ, cât e de mare,
Ca un glob fantastic este,
Veritabilă poveste.

Cu-admirație-l privesc,
Imaginar călătoresc,
Peste pământul cel întins,
Părându-mi tot de necuprins.

Eu globul mare-l învârtesc,
Iar de la pol, încet, pornesc,
Ajung spre mijlocul încins,
De mări și-oceane vîi cuprins.

Și învîrtind mereu așa,
Ajung rapid la țara mea,
O înconjur cât pot de iute,
Să aflu lucruri cât mai multe.

Doamne, cât sunt de fascinat
De globul meu cel minunat,
Însă aștept cu nerăbdare
Să mă prefac îndată mare!

Atuncea sigur voi pleca,
Lumea întreagă-oi colinda,
Iar globul ce m-a învățat
Va deveni adevărat.

DRAGOSTEA PĂRINTEASCĂ

Aceasta este o-ntâmplare
Despre-o familie oarecare.
Era formată din părinți
Și doi copii tare cumiți.

Comoara lor fără de preț
Erau copiii lor isteți.
Frumos părinții-i educau
Și cu iubire îi creșteau.

Ei se jucau cu mașinuțe,
Cu avioane și mingiuțe,
Dar cel mai mult lor le plăcea`
Povești ce tatăl le zicea.

El basme le spunea, cu zmei,
Cu zâne și cu prichindei,
Dar ei doreau mai mult s-asculte
Povești cu ursul cel din munte,

Iar tatăl le zicea mereu
Povestea ursului cel rău,
Însă-ntr-o zi gândi așa:
„- Povestea voi înregistra!“.

Atuncea, foarte mulțumit
De gândul care i-a venit,
A pus povestea pe CD,
Apoi a dat-o la copii.

Iar el, comod s-a instalat
Drept în fotoliul său cel lat.
Luând ziarul liniștit,
Încetișor l-a răsfoit.

Povestea picii-au ascultat,
Dar după ce s-a terminat,
Ei la părinte-au alergat,
Pe-ai lui genunchi s-au așezat.

Dânsul cu dragoste-a privit
Și imediat i-a iscodit:
„- Spuneți-mi voi, nu v-a-ncântat
Povestea ce ați ascultat?“

“- Desigur, tatăl nost` iubit,
Vorbirea ta ne-a-nveselit,
Dar ne-au lipsit genunchii tăi,
Când, ascultând, stăteam pe ei!

De-aceea te rugăm, oh, tată,
Mai spune-ne povestea-o dată!
Dorim în brațe să ne ții
Și pe genunchi să ne susții!”

Părinților, să nu uitați,
Copiii să vă-mbrățișați!
Pe lângă tot ce le-oferiți,
Să nu uitați să-i și iubiți!

E-adevărat că uneori
Este nevoie de muștrări,

Să crești copii nu e ușor,
Răspundeți pentru viața lor!

De știți frumos să-i educați,
Cu dragostea doar câștigați.
Copiii vă vor fi cuminți,
Vor asculta, iubiți părinți!

ÎNVĂȚĂTURA...

Învățătura, dragii mei,
Este comoară cu temei,
Nu veți putea să știți de toate,
De nu veți fi atrași de carte!

Ea vă dă lumina care
Vă conduce-n lumea mare,
Vă descoperă mistere,
Să-nvățați, atât vă cere!

Cum să vă purtați, vă spune,
Și să faceți fapte bune,
Iar o viață mai tihnită,
Tot prin ea e dobândită.

Dragi copii, convinși să fiți,
Prin ea sunteți fericiți,
Nimeni nu este ca ea,
Învățați și veți vedea!

IUBIRE PENTRU MAMA

Dragostea de prima dată,
Dintr-o inimă curată,
Pură și nevinovată,
Este mamei dedicată.

Când ochișorii i-am deschis,
Chipul ei blând, ca într-un vis,
Mă mângâia și mă-ncânta,
Cu glasul-i dulce m-alinta.

Doar lângă mine o doresc,
Tot timpul vreau să o privesc.
Senină ea când îmi zâmbește,
Sufletul mi se-nveselește.

Când am crescut ceva mai mare,
Îi povesteam tot ce mă doare.
De mama o poveste-mi spune,
Grijile-mi trec ca prin minune.

Iar școala când am început,
Mămico, tu m-ai susținut,
M-ai ajutat cu drag mereu,
Atunci când m-am lovit de greu!

Sprijinul meu la orișice,
Întotdeauna mama e,
De-aceea nu uit niciodată
Să-i dau iubirea mea curată.

Căci sacrificiul este mare,
N-are în lume-asemănare,
Iar orișicât ai căuta,
Nu afli alta precum ea!

S-AVEM PACE!

Când pacea o avem în țară,
Și viața este-o primăvară,
Putem cu patos să trăim,
Iar liniștea s-o prețuim.

Când dimineța ne trezim,
Veseli spre școală o pornim,
Ne ducem fără griji pe stradă,
Nu ne e frică de-o grenadă.

Dorim cu toții și-ncercăm,
Pacea în țară s-o păstrăm,
Iar grijile ce le primim,
De este pace, le răzbim.

Știința toată care este,
De avem pace, se-nmulțește,
Și bunăstarea-n țară crește.
Tu, pace, stai și ne păzește!

CURTEA BUNICII

La bunica mea cea bună,
Curtea este ca o lună,
E frumoasă și curată,
Cu de toate aranjată.

Intrând binișor pe poartă,
Iarba verde mă așteaptă,
Lângă ea sunt răsfirate
Multe flori viu colorate.

Zâmbesc delicat spre soare,
Au miresme-mbătătoare,
Însă ceva mai la vale,
Observ leagănul în cale.

Florile mă fascinează,
Dar acesta mă distrează.
Veselă mă urc în el
Și visez că zbor spre cer.

Tot aicea se găsește
Via, ca într-o poveste:
Este îngrijită bine,
Rod va da și pentru mine.

E bogată curtica,
Mult îmi place la bunica.
Până o să cresc mai mare,
Vin aici să stau la soare.

ÎNVĂȚĂTOAREA

Înspre școală merg voioasă,
Prima sunt mereu în clasă,
O iubesc pe-nvățătoare,
Pentru mine-i ca un soare.

Să mă port, ea mă învață,
Drumul îmi deschide-n viață,
Este cea de-a doua mamă,
Tot ce-mi spune e de seamă.

Blândă și-nțeleaptă este,
Despre cărți îmi povestește,
Cât de importante-s toate,
Trebuie acumulate.

Eu sunt foarte silitoare,
Aștept iute să cresc mare,
Tot ce-am învățat acum
Să m-ajute-n al meu drum.

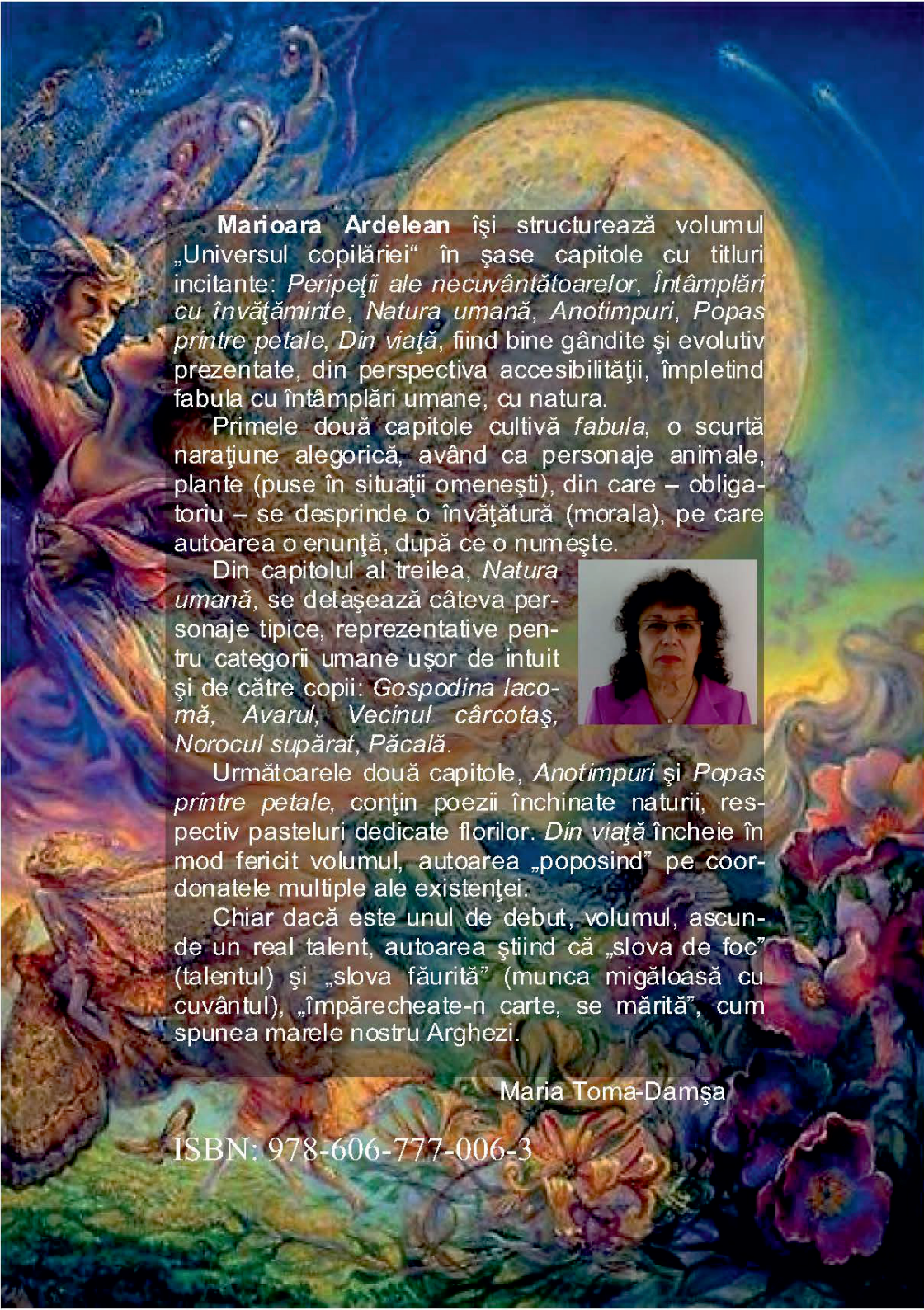
Cu dragoste-mi voi aminti
De vremea când eram copii,
Respect și stimă-i voi purta,
Oriunde-n lume m-aș afla!

CUPRINS:

Prefață	5
I. PERIPEȚII ALE NECUVÂNTĂTOARELOR	13
Pisica noastră	15
Pisoiul meu	17
Azorel și pisica	18
Șoricelul și pisica	20
Lupul cântăreț	21
Lupul neajutorat	22
Înțelepciunea pisicii	23
Vulpea pedepsită	25
Cei trei amici	26
Mioara cea isteată	28
Povestea cerbului	29
Lăcomia muștelor	30
Iepurașul lăudăros	31
Cocoșelul fudul	32
Melcul singuratic	35
Puiul de lup	36
Câinii rivali	37
Caut stăpân	38
Câinele flămând	39
Cățelușul meu	41
Prietenia păguboasă	42
Greierele	45
Fluturașul	46
Furnicuța	47
Rândunica	48
Cocoșii bunicii	49
Albinuța	50
Prietenia necinstită	51
II. ÎNTÂAMPLĂRI CU ÎNVĂȚĂMINTE	53
Visul vulpii	55
Pinul îngâmfat	58
Prietenie în impas	61

Rivalii din ogradă	64
Taifasul spicelor	67
Dovleacul arogant	69
Răsplata feciorilor	70
Băiatul mincinos	73
Cinstește munca!	76
III.NATURA UMANĂ	81
Gospodina Iacomă	83
Avarul	84
Prietenul hapsân	85
Motiv de supărare	86
Vecinul cârcotaș	88
Feciorii și livada	89
Norocul supărat	91
Greșeala mamei	92
Amintiri despre Păcală	94
IV.ANOTIMPURI	97
Primăvara	99
Vara	100
Ploaia	101
Mărul	102
Bogățiile toamnei	103
Omul de zăpadă	105
Moș Crăciun	106
La săniuș	107
Zăpada	108
Vine iarna!	109
V.POPAS PRINTRE PETALE	111
Vestitorii primăverii	113
Ghiocelul	114
Liliacul	115
Vioreaua	116
Nufărul	117
Lăcrămioara	118
Trandafirul	119
Iasomia	120

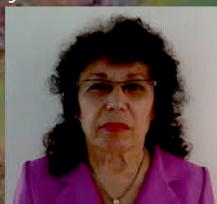
Floarea de colț	121
Macul	122
Floarea-soarelui	123
Orhideea	124
Gladiola	125
Hortensia	126
Crizantema	127
VI.DIN VIAȚĂ	129
Călătoria	131
Vacanța	132
Taifas cu luna	133
Pământul	134
Băiatul mamei	135
Drumeția	136
Eu și mama	137
Exemplu de urmat	138
Începe școala	139
Fetița mea	140
Timpul	141
Promisiunea	142
Hai la școală!	143
Cartea	144
Limba noastră	145
Poveștile bunicului	146
Iubește-ți țara!	147
Istoria	148
Globul	149
Dragostea părintească	150
Învățătura	152
Iubire pentru mama	153
S-avem pace!	154
Curtea bunicii	155
Învățătoarea	156

Marioara Ardelean își structurează volumul „Universul copilăriei” în șase capitole cu titluri incitante: *Peripeții ale necuvântătoarelor*, *Întâmplări cu învățăminte*, *Natura umană*, *Anotimpuri*, *Popas printre petale*, *Din viață*, fiind bine gândite și evolutiv prezentate, din perspectiva accesibilității, împletind fabula cu întâmplări umane, cu natura.

Primele două capitole cultivă *fabula*, o scurtă narațiune alegorică, având ca personaje animale, plante (puse în situații omenești), din care – obligatoriu – se desprinde o învățătură (morală), pe care autoarea o enunță, după ce o numește.

Din capitolul al treilea, *Natura umană*, se detașează câteva personaje tipice, reprezentative pentru categorii umane ușor de intuit și de către copii: *Gospodina Iacoma*, *Avarul*, *Vecinul cârcotaș*, *Norocul supărat*, *Păcală*.

Următoarele două capitole, *Anotimpuri* și *Popas printre petale*, conțin poezii închinată naturii, respectiv pasteluri dedicate florilor. *Din viață* încheie în mod fericit volumul, autoarea „poposind” pe coordonatele multiple ale existenței.

Chiar dacă este unul de debut, volumul, ascunde un real talent, autoarea știind că „slova de foc” (talentul) și „slova făurită” (munca migăloasă cu cuvântul), „împărecheate-n carte, se mărită”, cum spunea marele nostru Arghezi.

Maria Toma-Damșa

ISBN: 978-606-777-006-3